



**ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ
BUCOVINA DE MUNTE**

**GHIDUL SOLICITANTULUI PENTRU
IMPLEMENTAREA MĂSURII
M4/6A Creșterea atractivității teritoriului prin
dezvoltarea sectorului turistic**

**FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU
DEZVOLTARE RURALĂ**

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României

Cuprins

Informații generale	3
Capitolul 1- DEFINIȚII ȘI ABREVIERI.....	4
Capitolul 2. PREVEDERI GENERALE	7
Capitolul 3. DEPUNEREA PROIECTELOR	16
Capitolul 4. CATEGORII DE BENEFICIARI ELIGIBILI	19
Capitolul 5. CONDIȚII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI	22
Capitolul 6. CHELTUIELI ELIGIBILE ȘI NEELIGIBILE	23
Capitolul 7. SELECȚIA PROIECTELOR	27
Capitolul 8. VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL	36
Capitolul 9. COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE	37
Capitolul 10. CONTRACTAREA FONDURILOR.....	53
Capitolul 11. AVANSURILE.....	60
Capitolul 12. ACHIZIȚIILE.....	61
Capitolul 13. PLATA	63
Capitolul 14. MONITORIZAREA PROIECTULUI.....	64

Informații generale

*Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Măsurii M4/6A – **Creșterea atractivității teritoriului prin dezvoltarea sectorului turistic** elaborat de Asociația Grup de Acțiune Locală Bucovina de munte, în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală 2014-2020, și constituie un suport informativ pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice.*

ATENȚIE! Informațiile din fișele măsurilor din SDL 2014 – 2020 aprobată de către DGDR AM PNDR și cele din Regulamentul (UE) Nr. 1303/2013 și Regulamentul (UE) Nr.

1305/2013 prevalează asupra oricăror informații din prezentul document.

Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții și sau servicii, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile care trebuie prezentate, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor necesare.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza modificărilor legislative naționale și comunitare sau procedurale – varianta actualizată urmând a fi publicată pe pagina de internet www.bucovinademunte.ro

ATENȚIE ! Prevederile prezentului ghid se completează cu reglementările cuprinse în Manualul de procedură pentru selecție, achiziții și plăți.

Capitolul 1- DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

Dictionar

Abordare „bottomup” (de jos în sus) - Participarea activă a populației locale în procesul de planificare, luare a deciziilor și implementare a strategiilor necesare dezvoltării zonei;

An de execuție - Perioadă de 12 luni calculată începând cu data semnării contractului de finanțare în primul an sau actelor adiționale în anii următori.

Beneficiar – persoană juridică / ONG care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;

Cerere de Finanțare – solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înainteaază pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile;

Cofinanțare publică – fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

Decizie de finanțare – document cadru care reglementează acordarea fondurilor nerambursabile între AFIR și beneficiarul fondurilor nerambursabile;

Derulare proiect - totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

Dosarul cererii de finanțare – cererea de finanțare împreună cu documentele anexate.

Eligibilitate – îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;

Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația ce însoțește cererea de finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării;

Fișa măsurii – document ce descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipurile de investiție, categoriile de beneficiari eligibili și tipul sprijinului;

Fonduri nerambursabile – fonduri acordate unei persoane juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a submăsurii și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de AFIR;

Implementare proiect – totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată;

Modernizare – cuprinde lucrările de construcții-montaj și instalații privind reabilitarea infrastructurii și/sau consolidarea construcțiilor, reutilizarea/dotarea, extinderea

(dacă este cazul) aparținând tipurilor de investiții derulate prin măsură, care se realizează pe amplasamentele existente, fără modificarea destinației / funcționalității inițiale.

Măsura - definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor

(reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile);

Proiect generator de venit - orice operațiune care implică o investiție într-o infrastructură a cărei utilizare este supusă unor redevențe suportate direct de utilizatori sau orice operațiune care implică vânzarea sau închirierea unui teren sau a unui imobil sau orice altă furnizare de servicii contra unei plăți.

Reprezentantul legal – persoana desemnată să reprezinte solicitantul în relația contractuală cu AFIR, conform legislației în vigoare.

Renovare – toate acele intervenții care sporesc gradul de îmbunătățire al finisajelor și al accesoriilor tehnice (vopsitorii, zugrăveli, schimbarea instalațiilor interioare și exterioare din incintă, etc.) precum și lucrări de recompartimentare, modificări ce duc la sporirea confortului (iluminat, echipare electrică, termică, securitate, etc.) și al siguranței în exploatare (căi de acces și de circulație, sisteme de protecție la foc, etc.) în general, intervenții ce conduc la un mod mai funcțional și mai economic de folosire a unei construcții, fără posibilitatea de schimbare volumetrică și planimetrică sau modificarea destinației inițiale.

Solicitant – persoană juridică / ONG, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;

Valoare eligibilă a proiectului – suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;

Valoarea neeligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și / sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;

Valoare totală a proiectului – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări; **Abrevieri:**

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – scopul AFIR îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar;

CRFIR – Centrele Regionale pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivelul regiunilor de dezvoltare ale României a AFIR (la nivel național există 8 centre regionale);

GAL – (Grup de Acțiune Locală) parteneriate public-private alcătuite din reprezentanți ai sectoarelor public, privat și societatea civilă;

OJFIR – Oficiile Județene pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii județene);

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune.

LEADER – Măsură din cadrul PNDR ce are ca obiectiv dezvoltarea comunităților rurale ca urmare a implementării strategiilor elaborate de către GAL. Provine din limba franceză „Liaisons Entre Actions de Développement de l’Economie Rurale” – „Legături între Acțiuni pentru Dezvoltarea Economiei Rurale”;

MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene.

Strategie de Dezvoltare Locală - Document ce trebuie transmis de potențialele GALuri către Autoritatea de Management și care va sta la baza selecției acestora. Prin acest document se stabilesc activitățile și resursele necesare pentru dezvoltarea comunităților rurale și măsurile specifice zonei LEADER;

Beneficiar – organizație publică sau privată care preia responsabilitatea realizării unui proiect și pentru care a fost emisă o Decizie de finanțare de către AFIR/care a încheiat un Contract de finanțare cu AFIR, pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;

Cerere de finanțare - document depus de către un solicitant în vederea obținerii sprijinului financiar nerambursabil;

Cofinanțare publică – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor prin FEADR - aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României; **Contract/Decizie de Finanțare** – reprezintă documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție/valabilitate, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor măsurilor cuprinse în PNDR 2014-2020;

Eligibilitate – suma criteriilor pe care un beneficiar trebuie să le îndeplinească în vederea obținerii finanțării prin Măsurile/Sub-măsurile din FEADR;

Fișa măsurii/Submăsurii – reprezintă documentul care descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiții/servicii, menționează categoriile de beneficiari și tipul și intensitatea sprijinului;

Capitolul 2. PREVEDERI GENERALE

Abordarea LEADER urmărește aceleași obiective generale și specifice ale Politicii Agricole Comune ale UE și ale PNDR și presupune dezvoltarea comunităților locale într-o manieră specifică, adaptată nevoilor și priorităților acestora. Valoarea adăugată a abordării LEADER derivă din acele inițiative locale care combină soluții ce răspund problematicii existente la nivelul comunităților locale, rețelate în acțiuni specifice acestor nevoi.

Pentru teritoriul GAL, abordarea LEADER este importantă deoarece creează premisele unei dezvoltări durabile, bazate pe nevoi/ oportunități concrete de la nivel local, cu soluții care să funcționeze în acest context. Din acest motiv, un parteneriat între actorii relevanți de la nivel local, care să prioritizeze în mod pertinent nevoile de dezvoltare, este cea mai bună soluție de dezvoltare, iar LEADER oferă tocmai acest tip de abordare prin planificare și implementare coerentă.

Cea mai relevantă prioritate pentru dezvoltarea teritoriului GAL Bucovina de munte este **„P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”** deoarece are ca scop principal dezvoltarea economiei rurale prin diversificarea activităților din cadrul teritoriului sau, pentru a oferi surse alternative de venit locuitorilor și pentru a valorifica potențialul și oportunitățile teritoriului GAL Bucovina de munte.

Prioritatea este adresată prin **Măsura 4/6A ” Creșterea atractivității teritoriului prin dezvoltarea sectorului turistic”** menită să contribuie la punerea în valoare a micro-regiunii Bucovina de Munte ca destinație turistică în vederea creșterii numărului de turiști.

Măsura 4/6A ” Creșterea atractivității teritoriului prin dezvoltarea sectorului turistic” are ca scop principal crearea/modernizarea infrastructurii de cazare și agrement în vederea creșterii gradului de satisfacție a turiștilor.

2.1 Contribuția măsurii din SDL la domeniile de intervenție

Măsura 4/6A contribuie la prioritatea prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 numărul 6 **„Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”** prin crearea/modernizarea infrastructurii de cazare și agrement în vederea creșterii gradului de satisfacție a turiștilor și punând astfel în valoare a micro-regiunii Bucovina de Munte ca destinație turistică în vederea creșterii numărului de turiști.

2.2 Obiectivele generale și specifice ale măsurii

Obiectivul de dezvoltare rurală la care măsura contribuie este: **Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă”** din Regulamentul 1305 din 2013, art. 4.

Obiectivele specifice sunt:

- Crearea/modernizarea infrastructurii de cazare și agrement în vederea creșterii gradului de satisfacție a turiștilor;
- Punerea în valoare a micro-regiunii Bucovina de Munte ca destinație turistică în vederea creșterii numărului de turiști.

Măsura corespunde **obiectivelor art.19** din Reg.(UE) 1305/2013” **”Dezvoltarea exploatașilor și a întreprinderilor”** - alineatul (1), litera (b).

Măsura contribuie la **obiectivele transversale** ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Inovare, Mediu și climă

-Inovare: Prin interpretarea oferită termenului de „inovare” de către PNDR 2014-2020, termenul se referă la ceva ce nu a mai fost făcut în teritoriul de intervenție. În acest caz, unele proiecte finanțate prin această măsură vor fi inovative, fie că este vorba de utilizarea unor materiale și tehnologii noi, echipamente inovative pt teritoriu, primele implementări ale Această măsură este astfel aliniată obiectivului transversal.

-Mediu și climă: Măsura contribuie în 2 moduri obiectivului transversal mediu și climă:

1. În primul rând, fiecare investiție trebuie să îndeplinească anumite criterii în ceea ce privește protecția mediului înconjurător: se vor finanța cu prioritate proiecte care respectă un set de reguli minime de protecția mediului și, mai mult, se vor încuraja proiecte care acordă o importanță cât mai mare componentei de mediu, prin criteriile de selecție;

2. În al doilea rând, una din problemele cu care se confruntă orice activitate economică este consumul mare de energie din surse convenționale. Astfel, o serie de proiecte ce se vor finanța vor asigura o contribuție directă la acest obiectiv transversal, prin: înlocuirea surselor de energie convențională cu cele regenerabile, verzi, reducerea emisiilor de carbon, creșterea eficienței utilizării energiei prin acțiuni de izolare termică a clădirilor, instalare de sisteme de iluminat economice și alimentate din surse regenerabile, asigurarea gestionării deșeurilor printr-o infrastructură corespunzătoare etc. Astfel, se va asigura o contribuție directă la acest obiectiv transversal.

2.3 Complementaritatea cu alte măsuri din SDL

Nu este cazul

2.4 Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura 4/6A **”Creșterea atractivității teritoriului prin dezvoltarea sectorului turistic”**, contribuie la realizarea Priorității 6 „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”, împreună cu celelalte măsurile din SDL: M5/6A, M6/6B, M7/6B, M8/6B

2.5 Corelare SWOT

În ceea ce privește încadrarea în SWOT a acestei măsuri, nevoia ei este justificată prin prezența unor elemente atât la secțiunea Puncte tari (Strengths), cât și la Oportunități (Opportunities). În ceea ce privește punctele tari, în teritoriul GAL Bucovina de munte, se remarcă: potențial turistic deosebit datorită păstrării patrimoniului cultural tradițional (port popular, formații de dansuri și cântece populare din zonă), existența unui nucleu de practicare a agro-turismului; preocuparea autorităților locale pentru dezvoltarea turismului; ospitalitatea tradițională a proprietarilor și a personalului care desfășoară activități în domeniul turismului; teritoriul beneficiază de o așezare favorabilă din punct de vedere geografic, în arealul Obcinelor Feredeului și a Obcinelor Mestecănișului; trasee montane ce facilitează practicarea drumețiilor, implicit a turismului de relaxare; fauna destul de bogată face posibilă practicarea turismului cinegetic. În ceea ce privește punctele slabe ale sectorului turistic, enumerăm: resurse financiare insuficiente, investiții autohtone și străine reduse; insuficienta exploatare a potențialului turistic existent; lipsa marcajelor turistice și insuficienta semnalizare a rezervațiilor naturale; infrastructura pentru drumeții și ciclism montan (drumuri forestiere, cărări de munte) este insuficient semnalizată și întreținută; lipsa magazinelor de specialitate (articole sportive, suveniruri, hărți, ghiduri, pliante etc.), lipsa unor facilități de agrement în timpul sezonului rece, fapt care influențează în mod negativ sezonabilitatea turismului pentru anotimpul rece; calificare profesională de slabă calitate în domeniul serviciilor turistice, promovarea deficitară a potențialului turistic din zonă la nivel național, regional și internațional, dezvoltarea insuficientă a unităților de cazare.

Concluziile analizei SWOT arată însă că dimensiunea naturală, culturală și istorică a micro-regiunii este slab valorificată și de aceea este absolut necesară îmbunătățirea sistemului de realizare a evenimentelor culturale și turistice. Având în vedere acestea, măsura urmărește găsirea soluțiilor optime de promovare a micro-regiunii ca zonă turistică și de agrement.

În elaborarea unui plan de promovare a micro-regiunii „Bucovina de Munte” trebuie ținut cont de trei aspecte: atractivitate, accesibilitate și amenajări turistice și de agrement.

Analiza ofertei de cazare turistică prezentată în analiza teritoriului micro-regiunii „Bucovina de Munte” a scos în evidență o serie de deficiențe și disfuncții care afectează, în foarte mare măsură desfășurarea activităților turistice și perspectivele pe termen scurt și mediu.

O altă problemă majoră identificată la nivelul micro-regiunii o constituie lipsa spațiilor amenajate pentru agrement, modalitățile de petrece a timpului în aer liber fiind limitate.

Măsura își propune astfel o relansare a turismului din micro-regiune prin atragerea resurselor și investitorilor autohtoni, pentru diversificarea și creșterea calității serviciilor

turistice și în final pentru creșterea numărului de turiști și a veniturilor directe și indirecte din turism.

Aceste investiții vor avea un impact pozitiv asupra turismului și vor ajuta la stimularea dezvoltării mediului de afaceri, inclusiv la crearea unor noi locuri de muncă.

2.6 Contribuția publică totală a măsurii

Cheltuiala publică totală pentru măsura 4/6A ”Creșterea atractivității teritoriului prin dezvoltarea sectorului turistic”, este de **400.000 €**

2.7 Tipul sprijinului

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2.8 Sume aplicabile și rata sprijinului

Valoarea eligibilă minimă pentru un proiect pe această măsură trebuie să fie **5.000 €**.

Valoarea maximă a finanțării nerambursabile solicitate pentru un proiect este de **80.000€**, în limita alocării financiare totale a măsurii.

Intensitatea sprijinului financiar este de 90 % din totalul cheltuielilor eligibile.

2.9 Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a acestei măsuri este dată de sinergia tuturor proiectelor:

- Din punct de vedere sectorial, proiectele de investiții în domeniul turismului vor duce la creșterea afluxului de turiști, care vor putea vizita teritoriul într-un mod sigur, interactiv, interesant, în condiții superioare de cazare și relaxare. Mai mult, datorită investițiilor în agrement, turiștii vor fi încurajați să petreacă mai mult timp în teritoriu.
- Din punct de vedere spațial, prin implementarea măsurii se vor dezvolta astfel de proiecte pe tot teritoriul GAL-ului. Acest lucru va permite turiștilor să petreacă mai mult timp în teritoriu, ceea ce va însemna mai multe venituri încasate local.
- Toate aceste venituri în plus duc la dezvoltarea activităților economice din teritoriu și la o diversificare a produselor/serviciilor oferite (mai multe oportunități de agrement în teritoriu, ceea ce lipsește în acest moment), ceea ce înseamnă mai multe locuri de muncă la nivel local, și va conduce la apariția unor potențiale surse de venit pentru localnici.
- De asemenea, prosperitatea agenților economici înseamnă și mai multe venituri către consiliile locale, care vor putea astfel investi în alte servicii publice.

2.10 Legislația națională și europeană aplicabilă măsurii

IMPORTANT! Reglementările legislației naționale și europene primează reglementărilor prezentului manual de procedură. În situația în care survin modificări în cadrul unor acte normative în vigoare sau completărilor și modificărilor aduse acestora, personalul GAL și al celorlalte organisme implicate în derularea măsurilor cuprinse în prezentul ghid vor aplica prevederile legislației în vigoare până în momentul modificării prezentului ghid în conformitate cu acestea.

Legislația europeană

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare; **Regulamentul (UE) nr. 1310/2013** al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis Text cu relevanță pentru SEE, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al

Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 908/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, normele referitoare la controale, valorile mobiliare și transparența, cu modificările și completările ulterioare.

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

Legislația națională

Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 82/ 1991 a contabilității – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar;

Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 227/ 2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr.566/2004 a cooperăției agricole, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.85/2006 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.182/2016;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII - a - zone cu resurse turistice, aprobată prin Legea 190/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014-2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.56/2016;

Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice;

Hotărârea Guvernului nr. 218/2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare;

Ordin ANSVSA nr.17/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare și controlul oficial al unităților în care se desfășoară activități de asistență medicalveterinară.

Ordinul MEF nr. 858/ 2008 privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MEF nr. 3512/ 2008 privind documentele financiar-contabile, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ANSVSA nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MADR nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ANT nr. 65/2013 cu modificările și completările ulterioare al ANT privind Norme de clasificare a structurilor de turism;

Ordinul MFP nr. 65/ 2015 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 31/1996 pentru aprobarea Metodologiei de avizare a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcții din domeniul turismului

Ordinul ANT nr. 221/2015 pentru modificarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013;

Ordinul MADR nr.1731/2015 privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole", cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MADR nr. 2243/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014-2020;

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, aprobat prin Decizia Comisiei de punere în aplicare nr. C(2015) 3508 / 26.05.2015, cu modificările ulterioare;

Ordinul MEF nr. 2371/ 2007 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Avizul Consiliului Concurenței nr. 7622 din 03.07.2015 privind proiectul Schemei de ajutor de minimis pentru sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole.

2.11 Aria de aplicabilitate a măsurii

Aria de aplicabilitate a Măsurii 4/6A "Creșterea atractivității teritoriului prin dezvoltarea sectorului turistic", este teritoriul acoperit de Asociația Grup De Acțiune Locală Bucovina de munte și cuprinde următoarele UAT-uri: **Breaza, Frumosu, Fundu Moldovei, Izvoarele Sucevei, Moldova Sulița, Moldovița, Pojorâta, Sadova, Vama și Vatra Moldoviței.**

Capitolul 3. DEPUNEREA PROIECTELOR

3.1 Locul unde vor fi depuse proiectele

Dosarele se depun la secretariatul Asociației Grup de Acțiune Locală Bucovina de munte (**str. Putna, nr. 551, comuna Pojorita, jud. Suceava**) sub forma Cererii de finanțare și a documentelor anexă cerute în Ghidul Solicitantului aferent apelului de selecție.

Un expert din cadrul GAL înregistrează Cererea de Finanțare în Registrul de Intrări/Ieșiri și înaintează documentația primită pentru verificarea administrativă și a criteriilor de eligibilitate, experților evaluatori. Verificarea Cererii de Finanțare se realizează conform formularelor de verificare.

3.2 Perioada de depunere a proiectelor

Asociația Grup de Acțiune Locală Bucovina de munte va elabora un Calendar estimativ anual al lansării măsurilor prevăzute în SDL, pentru fiecare an calendaristic. Pentru asigurarea transparenței, acesta va fi postat pe pagina web a GAL www.bucovinademunte.ro și afișat, cel puțin, la sediile primăriilor partenere GAL.

În vederea deschiderii sesiunilor de primire a proiectelor, GAL va lansa pe plan local apeluri de selecție a proiectelor, conform priorităților descrise în strategie. Acestea vor fi publicate/afișate:

- pe site-ul propriu (varianta detaliată);
- la sediul GAL (varianta detaliată, pe suport tipărit);
- la sediile primăriilor partenere GAL (varianta simplificată);
- prin mijloacele de informare mass-media locale/regionale/naționale (varianta simplificată) :- anunțuri în presa scrisă cu distribuție la nivelul județului
- publicare de anunțuri în presa on-line;

Apelul de selecție va fi lansat cu minimum 30 de zile calendaristice înainte de data limită de depunere a proiectelor, în așa fel încât potențialii beneficiari să aibă timp suficient pentru pregătirea și depunerea acestora.

Data lansării apelului de selecție este data deschiderii sesiunii de depunere a proiectelor la GAL.

Apelurile se adresează solicitanților eligibili, care sunt interesați de elaborarea și implementarea unor proiecte care răspund obiectivelor și priorităților din SDL.

Varianta detaliată a apelului de selecție va conține minimum următoarele informații:

- Data lansării apelului de selecție;
- Data limită de depunere a proiectelor;
- Locul și intervalul orar în care se pot depune proiectele;
- Fondul disponibil – alocat în acea sesiune, cu următoarele precizări:
 - Suma maximă nerambursabilă care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect;
 - Valoarea maximă eligibilă (sumă nerambursabilă) nu poate depăși 200.000 de euro/proiect și va respecta cuantumul maxim 80.000 euro.

- În cazul proiectelor de servicii, formularul-cadru de cerere de finanțare prevăzut în Manualul de procedură pentru Sub-măsura 19.2, la capitolul Formulare și disponibil pe site www.afir.madr.ro pe care trebuie să îl folosească solicitanții;
- Documentele justificative pe care trebuie să le depună solicitantul odată cu depunerea proiectului în conformitate cu cerințele fișei măsurii din SDL și ale Ghidului solicitantului elaborat de către GAL pentru măsura respectivă. Se vor menționa și documentele justificative pe care trebuie să le depună solicitantul în vederea punctării criteriilor de selecție;
- Cerințele de conformitate și eligibilitate pe care trebuie să le îndeplinească solicitantul, inclusiv metodologia de verificare a acestora;
- Procedura de selecție aplicată de Comitetul de Selecție al GAL;
- Criteriile de selecție cu punctajele aferente, punctajul minim pentru selectarea unui proiect și criteriile de departajare ale proiectelor cu același punctaj, inclusiv metodologia de verificare a acestora. Punctajele aferente fiecărui criteriu de selecție se stabilesc cu aprobarea Consiliului Director (CD);
- Data și modul de anunțare a rezultatelor procesului de selecție (notificarea solicitanților, publicarea Raportului de Selecție);
- Datele de contact ale GAL unde solicitanții pot obține informații detaliate;

Aceste informații vor fi prezentate de către GAL în apelurile de selecție – varianta detaliată, publicată pe pagina de internet a GAL-ului www.bucovinademunte.ro și varianta detaliată, pe suport tipărit la sediul GAL: Comuna Pojorita, str. Putna nr.551.

Pentru variantele publicate în presă scrisă/presă online și în variantele afișate la sediul primăriilor UAT membre în GAL, se vor prezenta variante simplificate ale anunțului de selecție.

Varianta simplificată a apelului de selecție va conține minimum următoarele informații:

- Data lansării apelului de selecție
- Măsura lansată prin apelul de selecție – cu tipurile de beneficiari eligibili;
- Fondurile disponibile pentru măsura respectivă;
- Suma maximă nerambursabilă care poate fi acordată pentru un proiect;
- Data limită de primire a proiectelor și locul unde se pot depune proiectele;
- Precizarea că informații detaliate privind accesarea și derularea măsurii sunt cuprinse în Ghidul solicitantului elaborat de GAL pentru măsura respectivă, cu trimitere la pagina de internet a GAL;
- Datele de contact unde solicitanții pot obține informații suplimentare;
- Disponibilitatea la sediul GAL a unei versiuni pe suport tipărit a informațiilor detaliate aferente măsurilor lansate.

Publicitatea prelungirii apelurilor de selecție se va face obligatoriu în aceleași condiții în care a fost anunțat apelul de selecție.

Potențialul beneficiar va depune proiectul la secretariatul GAL, sub forma cererii de finanțare și a documentelor anexă, atașate cererii de finanțare. Pentru proiectele de investiții sau cu sprijin forfetar se vor folosi formularele-cadru de cereri de finanțare postate pe site-ul www.afir.madr.ro, respectiv www.madr.ro, specifice măsurilor din PNDR în care

se regăsește scopul proiectului, în vigoare la momentul depunerii proiectului la GAL. Pentru proiectele de servicii, se va utiliza formularul - cadru de cerere de finanțare prezentat în capitolul Formulare din Manualul de procedură pentru Sub-măsura 19.2 și postat pe site-ul www.afir.madr.ro.

3.3 Alocarea pe sesiune

400.000 euro

3.4 Punctajul minim pe care trebuie să-l obțină un proiect pentru a putea fi finanțat:

20 puncte

Capitolul 4. CATEGORII DE BENEFICIARI ELIGIBILI

4.1 Beneficiari indirecti

Măsura 4/6A ” Creșterea atractivității teritoriului prin dezvoltarea sectorului turistic” va aduce beneficii indirecte următoarelor categorii: populația locală, turiști ce vizitează teritoriul, întreprinderile înființate și/sau dezvoltate în teritoriu.

4.2 Beneficiari direcți

Solicitanții eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această măsură sunt:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi neagricole mici existente și nou-înființate (start-ups) din spațiul rural;
- Fermieri sau membrii unor gospodării agricole (autorizați cu statut minim pe PFA) care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități neagricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente, încadrabile în micro-întreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

O micro-întreprindere este considerată nou înființată (start-up) dacă este înființată în anul depunerii Cererii de Finanțare sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali consecutivi.

Atenție! Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

Atenție! Microîntreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât și cele nou înființate (start-ups) trebuie să-și desfășoare activitatea propusă prin proiect în spațiul rural, punctul/punctele de lucru pentru activitățile aferente investiției finanțate prin proiect, trebuie să fie amplasate în spațiul rural. În cazul în care activitatea propusă prin proiect se desfășoară la sediul social, acesta trebuie să fie în mediul rural.

Categoriile de solicitanți eligibili în cadrul măsurii 4/6A ” Creșterea atractivității teritoriului prin dezvoltarea sectorului turistic” în funcție de forma de organizare sunt:

- ☐ **Persoana fizică autorizată** (înființată în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ☒ **Întreprinderi individuale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;

- ✓ **Întreprinderi familiale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Societate în nume colectiv – SNC** (înființată în baza Legii nr. 31/1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate în comandită simplă – SCS** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate pe acțiuni – SA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate în comandită pe acțiuni – SCA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate cu răspundere limitată¹ – SRL** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/1991) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Societate cooperativă agricolă de gradul 1 și societăți cooperative meșteșugărești și de consum de gradul 1** (înființate în baza Legii nr. 1/ 2005), care au prevăzute în actul constitutiv ca obiectiv desfășurarea de activități neagricole;
- ✓ **Cooperativă agricolă de grad 1** (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004) de exploatare și gestionare a terenurilor agricole și a efectivelor de animale.

Atenție! În cadrul măsurii 4/6A solicitantul trebuie să aibă capital 100% privat.

Solicitanții eligibili trebuie să se încadreze în categoria:

- ☒ **Micro-întreprindere** – maximum 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei.
- ☒ **Întreprindere mică** – între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

IMPORTANT! Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică se face în baza *Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii* și a *Calculului pentru întreprinderile partenere sau legate*, completate în conformitate cu anexele la Legea nr. 346/2004

¹ În categoria SRL-uri este inclusă și microîntreprinderea înființată de întreprinzătorul debutant ("societate cu răspundere limitată - debutant" sau "S.R.L. - D."). Conform OUG 6/2011 prin Programul pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii tineri, gestionat de A.I.P.P.I.M.M, se acordă facilități pentru microîntreprinderile nou-înființate, conduse de întreprinzători tineri, care desfășoară pentru prima dată activitate economică, prin intermediul unei societăți cu răspundere limitată, în condițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Acordarea sprijinului nerambursabil pentru această categorie de solicitanți se va face cu respectarea criteriilor privind încadrarea în ajutorul de minimis prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 precum și în legislația națională în vigoare, respectiv încadrarea în plafonul maxim 200.000 Euro pe care o întreprindere unică îi poate primi pe o perioadă de 3 ani.

privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare. Dacă există neconcordanțe între verificările realizate prin intermediul ONRC, Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și calculul pentru întreprinderile partenere sau legate, se vor solicita informații suplimentare pentru corectarea acestora.

În vederea identificării relației în care se află întreprinderea solicitantă cu alte întreprinderi, raportată la capitalul sau la drepturile de vot deținute ori la dreptul de a exercita o influență dominantă, se vor respecta prevederile art.4¹ din Legea nr. 346/2004.

Întreprinderile autonome sunt definite la art. 4² din Legea nr. 346/2004, întreprinderile partenere la art. 4³ iar întreprinderile legate la art. 4⁴ din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii. O întreprindere nu poate fi considerată micro-întreprindere sau întreprindere mică dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice conform art. 4⁵ al Legii nr. 346/2004.

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților” conform art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

Dacă la data întocmirii situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite la art. 3 și 4, aceasta nu își va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau micro-întreprindere decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive.”, conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

Pentru o întreprindere nou înființată, numărul de salariați este cel declarat în Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și poate fi diferit de numărul de salariați prevăzut în proiect.²

Se va verifica condiția de întreprinderi legate sau partenere sau autonoma pentru încadrarea în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

- ☒ să fie persoană juridică română;
- ☒ **să aibă capital 100% privat**
- ☒ să acționeze în nume propriu;
- ☒ să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

² A se vedea: art. 6 alin. (3) din legea 346/2004: În cazul unei întreprinderi nou-înființate, ale cărei situații financiare nu au fost aprobate, în condițiile legii, datele cu privire la numărul mediu anual de salariați, cifra de afaceri anuală netă și activele totale se determină în cursul exercițiului financiar și se declară pe propria răspundere de către reprezentantul/reprezentanții întreprinderii în cauză

Capitolul 5. CONDIȚII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI

Pentru a putea primi sprijin în cadrul măsurii 4/6A, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria **beneficiarilor eligibili**;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie în teritoriul GAL Bucovina de munte
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura co-finanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau județeană;
- În cazul modernizării/extinderii unei structuri de primire turistică / *alimentație publică* existentă, prin investiția propusă se va crește nivelul de confort cu cel puțin o floare (margaretă) sau stea.
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în capitolul 8.1 PNDR.

Atenție! Sediul social sau punctul de lucru/punctele de lucru unde se realizează investiția pentru care se solicită finanțare **trebuie să fie situate în teritoriul GAL Bucovina de munte**

Capitolul 6. CHELTUIELI ELIGIBILE ȘI NEELIGIBILE

6.1 Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

Prin această măsură de finanțare sunt eligibile atât proiecte care au parte de investiții, cât și proiecte de achiziții/dotare:

- Proiectele de investiții pentru structuri de cazare (pensiuni agroturistice, locuri de campare, camping, cabane, case tradiționale pentru turiști etc) în mediul rural, furnizare de servicii turistice, restaurante cu specific local, hanuri tradiționale etc
- Investiții în activități pentru petrecerea timpului liber, recreaționale și de agrement (servicii SPA, servicii de închiriere biciclete pentru turiști, aventura parc, mijloace de transport tradiționale cu specific turistic, spații amenajate pentru practicarea unor activități specifice vieții rurale din Bucovina, amenajări pentru practicarea sporturilor, stâni turistice)
- Investiții în modernizări și dotări suplimentare pentru creșterea gradului de confort sau oferirea unor noi alternative de petrecere a timpului liber pentru unitățile existente;
- Activități de promovare și informare: editare de materiale informative pentru turiști, constituire web site, sisteme de rezervări on line, panouri și indicatoare etc;

Aceste acțiuni au un caracter exemplificativ și nu limitativ. De asemenea un proiect poate conține una sau mai multe acțiuni din cele enumerate mai sus.

Acțiuni neeligibile: Prin această măsură nu sunt eligibile investițiile care au alt scop decât oferirea de servicii turistice

6.2 Tipuri de cheltuieli eligibile și neeligibile

Cheltuieli eligibile specifice:

- a) construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- b) achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing financiar, de utilaje, instalații și echipamente noi
- c) investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Cheltuielile legate de achiziția în leasing a activelor, pot fi considerate eligibile doar în cazul în care leasingul ia forma unui leasing financiar și prevede obligația beneficiarului de a cumpara bunurile respective la expirarea contractului de leasing.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul nr. 1305-/2013;
- b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PNDR 2014-2020;
- c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
- e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții-montaj.

Cheltuielile de **consultanță și pentru managementul proiectului** sunt eligibile dacă respectă condițiile a)-e) și vor fi decontate proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului.

Prin excepție, **cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului** cererii de finanțare se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată.

Costurile generale ale proiectului pentru care sunt puse condițiile a)-e) trebuie să se încadreze în maximum **10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj** și în limita a **5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții, altele** decât cele referitoare la construcții-montaj.

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

- a)** sunt realizate efectiv **după data semnării contractului de finanțare** și sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiției;
- b)** sunt efectuate **pentru realizarea investiției** cu respectarea rezonabilității costurilor (încadrarea în prețurile stabilite în *Baza de date Prețuri de referință a AFIR*, iar în cazul în care nu se identifică în această bază de date, prezentarea ofertelor corespunzătoare tipului de achiziție realizată: o ofertă pentru prețuri sub 15.000 euro și două oferte pentru prețuri peste 15.000 euro);
- c)** sunt efectuate cu **respectarea prevederilor contractului de finanțare** semnat cu AFIR;
- d)** sunt înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile, verificabile și sunt susținute de **originalele documentelor justificative**, în condițiile legii.

Cheltuieli eligibile cu mijloacele de transport specializate

Sunt acceptate pentru finanțare următoarele tipuri de mijloace de transport:

- Mijloc de transport de agrement, de ex.: ATV, biciclete, trotinete, bărci cu rame, canotci, caiace, canoe etc
- Mijloc de transport tradițional, utilizat în scop turistic, de ex: sanie, trăsură.

Mijlocul de transport nu va fi folosit pentru alte activități, cu excepția celor propuse prin proiect!

În cazul proiectelor prin care se propune achiziția de echipamente de agrement ((ex.: arc, echipament Paintball, echipamente gonflabile etc.) solicitantul/beneficiarul are obligația de a utiliza echipamentele achiziționate **numai în scopul deservirii activităților propuse prin proiect și numai în aria geografică descrisă în Studiul de fezabilitate.**

În cazul în care în perioada de valabilitate a Contractului de finanțare (inclusiv în perioada de monitorizare) se constată **utilizarea echipamentelor și a mijloacelor de transport de agrement în afara ariei descrise**, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit măsurii 4/6A, inclusiv prin schemele de ajutor, **trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului** și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

În caz de nerespectare a durabilității investiției, contribuția publică alocată prin măsura 4/6A se recuperează în condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în termen de 5 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, termen valabil și pentru recuperarea contribuției publice aferente oricăror cheltuieli/activități neeligibile din cadrul investiției finanțate din fonduri nerambursabile.

Pentru categoriile de beneficiari care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Atenție! În cadrul proiectelor care vizează activități în cadrul CAEN 5530 – Parcuri pentru rulote, camping și tabere, pentru construire căsuțe **capacitatea de cazare construită/modernizată** prin proiect se va limita la capacitatea maximă de cazare de 3-4 locuri/căsuță, fără a fi limitat nr. căsuțelor, iar pentru bungalouri - se acceptă construirea unui singur bungalou cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere (16 locuri de cazare). Structurile dezvoltate prin proiecte finanțate pe acest cod CAEN, trebuie să respecte prevederile aplicabile OANT 65/2013, inclusiv definițiile și criteriile minime obligatorii prevăzute în Anexa 1(6) a acestui act normativ.

Pentru proiectele prin care se propun venituri din organizare de tabere, grupurile de turiști vor fi cazate în căsuțe sau bungalow.

Taberele pentru pescuit și vânatoare nu sunt eligibile!

Atenție! În **ariile naturale protejate** sunt eligibile echipamentele de agrement autopropulsate numai cu acordul administratorului/custodelui ariei naturale respective.

În cadrul unui proiect cheltuielile pot fi eligibile și neeligibile. Finanțarea va fi acordată doar pentru rambursarea cheltuielilor eligibile, cu o intensitate a sprijinului în conformitate cu Fișa Măsurii, după cum urmează:

Intensitatea sprijinului este de 90% din totalul cheltuielilor eligibile.

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiarul finanțării.

• **CHELTUIELI NEELIGIBILE**

Cheltuielile neeligibile sunt:

- prestarea de servicii agricole, achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente acestei activități, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională;
- procesarea și comercializarea produselor prevazute în Anexa I din Tratat;
- producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică;
- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
 - a. dobânzi debitoare;
 - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite;
 - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
 - d. în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.
 - e. cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/naționale, conform Cap. 14 și 15- PNDR.

Cheltuieli neeligibile specifice:

Cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc).

Capitolul 7. SELECȚIA PROIECTELOR

Proiectele prin care se solicită finanțare prin FEADR sunt supuse unui sistem de selecție, în baza căruia fiecare proiect este punctat conform principiilor privind stabilirea criteriilor de selecție:

7.1 Principii generale:

- Susținerea înființării și dezvoltării structurilor asociative pentru a crește șansele de dezvoltare ale producătorilor;
- Participarea activă a societății civile în dezvoltarea comunității;
- Crearea și consolidarea capacităților pentru dezvoltarea durabilă a comunității rurale

7.2 Principii specifice: *Relevanță, Integrare, Eficiență, Sustenabilitate, Inovare, Mediu și climă, Locuri de muncă:*

CS 1: Relevanță: se referă la modul în care realizarea acestui proiect rezolvă o problemă identificată ca fiind relevantă la nivel local. Relevanța proiectului evaluat va fi raportată la analiza diagnostic și analiza SWOT a SDL și va putea fi susținută cu alte date similare colectate din teritoriu. Prin implementarea proiectului se valorifică direct resursele locale și proiectul propus este relevant pentru potențialul turistic natural, material și imaterial.

Modalitatea de punctare a acestui criteriu se regăsește în fișa de evaluare a măsurii.

CS 2: Integrare: acest criteriu evaluează modul în care proiectele finanțate prin această măsură contribuie la atingerea obiectivului măsurii și a obiectivelor SDL. Se va evalua modul în care proiectul va contribui la acestea: cât anume contribuie direct la indicatorii SDL, cum anume contribuie la obiectivul specific al măsurii/scopul acesteia. Acest criteriu este solicitat tocmai pentru a se asigura contribuția fiecărui proiect la prioritățile de dezvoltare a teritoriului, se va asigura o dezvoltare integrată și simultană a domeniilor de activitate. Vor fi prioritizate IMM-urile care au obținut finanțare prin măsura M1 pentru realizarea unui produs local și au accesat o schemă de calitate pentru respectivul produs prin măsura M3;

CS 3: Eficiență: criteriul eficiență se referă la modul în care proiectul va fi implementat: respectarea rezonabilității cheltuielilor, metodologia de implementare/monitorizare a proiectului și activităților acestuia. Vor fi favorizate proiectele care au stabilită o metodologie clară de monitorizare a grupului țintă și de evaluare a impactului proiectului, respectiv prin implementarea proiectului se estimează o creștere a numărului de vizitatori în teritoriu. Modalitatea de punctare a acestui criteriu este detaliată în fișa de evaluare.

CS 4: Sustenabilitate: criteriul sustenabilitate se referă la potențialul de continuare a activității după finalizarea proiectului. Deoarece proiectele sunt generatoare de venit, se va analiza maniera în care solicitantul finanțării va asigura continuitatea proiectului pe baza

sustenabilității operaționale și financiare, realizarea unor investiții care vor necesita costuri cât mai mici de mentenanță și administrare.

CS 5:Inovare: Îndeplinirea acestui criteriu este dată de caracterul inovativ al soluțiilor propuse. În evaluarea criteriului vor fi luate în considerare toate aspectele proiectului, de la tehnici de construcție/materiale utilizate, la metode de prezentare a informației, soluții tehnologice implementate etc. Termenul „inovare” va fi utilizat în accepțiunea enunțată în PNDR 2014-2020, respectiv „Inovarea se poate concretiza la nivel local în tipuri de proiecte de servicii, produse, tehnologii, activități economice, forme de organizare, proiecte demonstrative cu caracter experimental, cu rezultate ce pot fi transpuse în practică și prin care se corelează acțiuni principale într-un context nou etc. Inovarea trebuie să fie evaluată cu referire la situația locală, ca o abordare inovatoare la nivelul teritoriului acoperit de GAL și care este posibil să fie existentă în alt teritoriu.” Modalitatea de punctare a acestui criteriu este detaliată în fișa de evaluare a proiectelor pentru această măsură.

CS 6:Mediu și climă:se urmărește alinierea la obiectivul transversal de la nivel european de protecție a mediului înconjurător și combatere a efectelor schimbărilor climatice, astfel:

- proiectul implementează soluții prietenoase cu mediul înconjurător (ex.utilizarea de materiale ecologice, a unor surse de energie neconvenționale, a echipamentelor cu un consum energetic/de apă eficient, creșterea suprafețelor ocupate de spații verzi, promovarea și diseminarea unui stil de viață prietenos cu medul înconjurător
- minimizarea la sursă a deșeurilor și/sau susținerea colectării selective, creșterea gradului de recuperare și reciclare a deșeurilor și gestionarea corespunzătoare cu respectarea principiilor strategice și a minimizării impactului asupra mediului și sănătății umane;
- proiectul implementează măsuri de protejare a biodiversității și ecosistemului, de creștere a eficienței energetice pt infrastructura realizată prin proiect;

CS 7: Locuri de muncă: în cadrul acestui criteriu se urmărește promovarea cu prioritate a proiectelor care creează noi locuri de muncă (nu menținerea celor existente), cu normă întreagă sau cu jumătate de normă. Modalitatea de punctare a acestui criteriu este detaliată în fișa de evaluare a proiectelor pentru această măsură.

Nr. crt.	CRITERIU DE SELECȚIE	Punctaj
1	CS 1: Relevanță: Se vor prioritiza Solicitanții care propun prin proiect investiții în activități recreative și de agrement: -Investiția în activități de agrement este majoritară în proiect, reprezentând peste 70% din totalul cheltuielilor eligibile -Investiția în activități de agrement reprezintă un procent de minim 20% (inclusiv) și maxim 70% (inclusiv) din totalul cheltuielilor eligibile	Max.15 puncte 15 puncte 10 puncte

	-Investiția în activități de agrement reprezintă un procent de minim 10% (inclusiv) și maxim 19% (inclusiv) din totalul cheltuielilor eligibile Se va verifica Studiul de fezabilitate și Bugetul proiectului.	5 puncte
2	CS 2: Integrare a.) Se vor prioritiza Solicitanții care au în implementare proiecte pe măsurile M1/3A sau M3/3A. - Beneficiari ai unui proiect finanțat prin măsura M1/3A sau M3/3A Se va anexa dovada depunerii unui proiect pentru una din măsurile M1/3A sau M3/3A. b.) Se vor prioritiza beneficiarii care fac parte dintr-un cluster/rețea de cooperare/asociație în domeniul turismului Atenție: punctajul se va acorda doar dacă beneficiarul este membru într-o formă asociativă din domeniul turismului de cel puțin 1 lună la data depunerii Cererii de finanțare la GAL. Documentul doveditor va fi în concordanță cu statutul/actul constitutiv a asociației din domeniul turismului, a clusterului, acordul de cooperare, acte adiționale, etc, după caz.	Max.20 puncte 10 puncte 10 puncte
3	CS 3:Eficiență Se vor prioritiza proiectele care conțin investiții în activități de promovare: - Investiția în activități de promovare reprezintă un procent de peste 10% din totalul cheltuielilor eligibile -Investiția în activități de promovare reprezintă un procent de minim 5% (inclusiv) și maxim 10% (inclusiv) din totalul cheltuielilor eligibile -Investiția în activități de promovare reprezintă un procent de minim 1% (inclusiv) și maxim 4% (inclusiv) din totalul cheltuielilor eligibile Se va verifica Studiul de fezabilitate și Bugetul proiectului.	Max. 15 puncte 15 puncte 10 puncte 5 puncte
4	CS 4:Sustenabilitate Se vor prioritiza proiectele care sunt depuse de întreprinderi (solicitanți cu personalitate juridică) care: - au înregistrat profit operațional în ultimul an de funcționare (pentru a evidenția buna capacitate a acestora de gestionare a activității economice);	Max.10 puncte 5 puncte

	- responsabilul legal sau un angaja al acestuia deține diplomă de calificare/certificat/atestat etc în domeniul de activitate descris prin proiect -Se vor verifica situațiile financiare ale solicitantului pentru anul precedent depunerii proiectului. -Se va verifica documentul doveditor și, după caz, contract de muncă, extras REVISAL al persoanei calificate.	5 puncte
5	CS 5:Inovare Se vor prioritiza proiectele care prevăd acțiuni inovative pentru teritoriul Gal Bucovina de munte, în accepțiunea enunțată în PNDR 2014-2020. Se va verifica existența în teritoriul GAL Bucovina de munte a unor activități turistice similare.	Max.10 puncte 10 puncte
6	CS 6:Mediu și climă Se va puncta dacă în Studiul de fezabilitate se evidențiază implementarea de: - soluții prietenoase cu mediul înconjurător (ex. utilizarea de materiale ecologice, a unor surse de energie neconvenționale, a echipamentelor cu un consum energetic/de apă eficient, măsuri de creștere a eficienței energetice pt infrastructura realizată prin proiect), - creșterea suprafețelor ocupate de spații verzi, - promovarea și diseminarea unui stil de viață prietenos cu mediul înconjurător -minimizarea la sursă a deșeurilor și/sau susținerea colectării selective, creșterea gradului de recuperare și reciclare a deșeurilor și gestionarea corespunzătoare cu respectarea principiilor strategice și a minimizării impactului asupra mediului și sănătății umane; -proiectul implementează măsuri de protejare a biodiversității și ecosistemului.	Max.10 puncte 2 puncte 2 puncte 2 puncte 2 puncte
7.	CS 7: Locuri de muncă Se vor prioritiza proiectele care creează noi locuri de muncă (nu menținerea celor existente), cu normă întreagă sau cu jumătate de normă: - 1 loc de munca - 2 sau mai multe locuri de muncă Se va verifica Studiul de fezabilitate	Max.20 puncte 10 puncte 20 puncte
	TOTAL	100 puncte

PUNCTAJ MINIM ADMIS LA FINANTARE: 20 puncte

Punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) se va face pe propria răspundere a beneficiarului !

ATENȚIE! Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze prin investiție, atât la faza de implementare a proiectului cât și în perioada de monitorizare, activități pentru care cererea de finanțare a fost selectată pentru finanțare nerambursabilă, devin condiții obligatorii. În situația în care, la verificarea oricărei cereri de plată sau la verificările efectuate în perioada de monitorizare, se constată că aceste condiții nu mai sunt îndeplinite de către proiect sau beneficiar, plățile vor fi sistate, contractul va fi reziliat și toate plățile efectuate până la momentul constatării neregularității vor fi încadrate ca debite în sarcina beneficiarului, la dispoziția AFIR.

7.3 Organizarea sesiunilor

La momentul elaborării procedurii de selecție, GAL va avea în vedere următoarele aspecte:

- promovarea egalității dintre bărbați și femei și a integrării de gen, cât și prevenirea oricărei discriminări pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală;
- stabilirea unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 50 % din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă;

În conformitate cu prevederile SDL, selecția proiectelor va fi organizată în sesiuni cu durată determinată de depunere a proiectelor, cu buget predefinit și selecție aferentă fiecărei sesiuni de lansare.

7.4 Elaborarea cererii de finanțare și a documentației de susținere

Pentru a sprijini potențialii beneficiari în elaborarea proiectelor, pentru aceasta măsură am elaborat prezentul Ghid al Solicitantului care conține toate informațiile, în conformitate cu SDL.

Criteriile de selecție, aplicabile pentru toate proiectele vor fi: **Relevanță, Integrare, Eficiență, Sustenabilitate, Inovare, Mediu și climă, Locuri de muncă.**

Responsabilitatea completării cererii de finanțare aparține Solicitantului.

7.5 Depunerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare și documentația de susținere, completată și semnată de către reprezentantul legal va fi depusă în 2 exemplare (1 original și 1 copie), împreună cu

formatul electronic (CD cu dosarul Cererii de Finanțare scanat și Cererea de Finanțare în format editabil), precum și documentele originale (pentru care a atașat copii în dosarul original), pentru efectuarea conformității cu documentele în copie.

Exemplarele vor fi marcate clar, pe copertă, în partea superioară dreapta, cu „ORIGINAL”, respectiv „COPIE”.

Solicitantul se va asigura că rămâne în posesia unui exemplar complet al Dosarului cererii de finanțare, în afara celor 2 exemplare depuse la GAL Bucovina de Munte.

Dosarele Cererilor de Finanțare sunt depuse personal de către responsabilul legal, așa cum este precizat în formularul Cererii de Finanțare, sau de către un împuternicit al responsabilului legal, prin procura legalizată, în original.

La înregistrare proiectului, secretariatul GAL Bucovina de Munte va elibera o Foaie de depunere care atestă înregistrarea proiectului. Aceasta va cuprinde următoarele informații: beneficiar, titlu proiect, măsură de finanțare în care se încadrează proiectul, numărul și data înregistrării.

7.6 Procedura de evaluare a proiectelor

GAL Bucovina de Munte va asigura transparența procesului de evaluare a proiectelor depuse.

Procesul de evaluare va avea la bază criteriile de eligibilitate stabilite și aprobate de Consiliul director, pentru fiecare măsură de finanțare în parte. Evaluarea proiectelor din punct de vedere tehnic se realizează de către doi angajați din echipa de implementare, respectiv Expertul verificare și selecție proiecte și Responsabilul financiar, cu respectarea *principiului celor 4 ochi*.

Perioada de desfășurare a procesului de evaluare și selecție a proiectelor depuse este de 30 de zile de la data depunerii Cererilor de Finanțare până la data publicării Raportului de Selecție Intermediar.

Verificarea conformității

Persoanele implicate în procesul de verificare a conformității vor completa o declarație pe propria răspundere privind evitarea conflictului de interese.

Verificarea conformității Cererii de Finanțare și a anexelor acesteia se realizează pe baza „Fișei de Verificare a Conformității”, elaborată de GAL Bucovina de Munte în termen de 2 zile de la depunerea proiectului

Se va verifica dacă:

- cererea de Finanțare este corect completată;
- este prezentată atât în format tipărit, cât și în format electronic;
- anexele tehnice și administrative cerute sunt prezente, precum și valabilitatea acestora (dacă este cazul).

În cazul în care expertul verificador descoperă o eroare de formă, proiectul nu este considerat neconform.

***Erorile de formă** sunt erorile făcute de către solicitant în completarea Cererii de Finanțare care sunt descoperite de experții verifikatori ai GAL Bucovina de Munte, dar care, cu ocazia verificării conformității, pot fi corectate de către aceștia din urmă pe baza unor dovezi/ informații prezentate explicit în documentele anexate Cererii de Finanțare.*

Neconpletarea unui câmp din Cererea de Finanțare nu este considerată eroare de formă.

Solicitantul este invitat să revină la sediul GAL Bucovina de Munte după evaluarea conformității pentru a fi înștiințat dacă Cererea de Finanțare este conformă sau, în caz contrar, i se explică cauzele neconformității.

Solicitantul are obligația de a lua la cunoștință prin semnătură fișa de verificare a conformității. În cazul în care solicitantul nu dorește să semneze de luare la cunoștință, expertul va consemna acest fapt pe fișa de verificare a conformității prin mențiunea “Solicitantul refuză să semneze”

După verificare conformității cererii de finanțare pot exista două variante:

- cererea de Finanțare este declarată conformă, caz în care se va trece la următoarea etapă de verificare;
- cererea de Finanțare este declarată neconformă, caz în care două exemplare ale cererilor de finanțare (originalul și o copie) vor fi restituite solicitanților, pe baza unui proces-verbal de restituire, încheiat în 2 exemplare, semnat de ambele părți.

Cererile de Finanțare declarate neconforme pot fi corectate/completate și redepuse de către solicitanți în cadrul aceleiași sesiuni de finanțare - dacă sesiunea mai este deschisă - sau în cadrul următoarei sesiuni de finanțare lansate de GAL Bucovina de Munte pentru aceeași măsură.

Aceeași Cerere de Finanțare poate fi declarată neconformă de maximum două ori în cadrul unei sesiuni de primirea a proiectelor.

Solicitantul care a renunțat, în cursul procesului de evaluare, la o Cerere de Finanțare conformă, nu o mai poate redepona în aceeași sesiune de depunere a proiectelor.

Rezultatul etapei de verificare a conformității este completarea Fișei de verificare a conformității.

Verificarea eligibilității tehnice și financiare

Persoanele implicate în procesul de evaluare vor completa o declarație pe propria răspundere privind evitarea conflictului de interese.

Verificarea eligibilității se realizează pe baza „Fișei de verificare a criteriilor de eligibilitate”, elaborată de GAL Bucovina de Munte.

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate a investiției;
- verificarea bugetului indicativ al proiectului.

În situația în care sunt criterii de eligibilitate care necesită lămuriri suplimentare expertul întocmește o *Fișă de solicitare a informațiilor suplimentare*, în care se solicită documentele suplimentare și care se va transmite la solicitant.

Solicitantul trebuie să trimită prin poștă informațiile cerute în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii fișei sau să le predea experților tehnici.

Solicitarea informațiilor suplimentare se va face în următoarele cazuri:

- Planul de marketing/studiu conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate, sau există informații contradictorii în interiorul ei ori față de cele menționate în Cererea de Finanțare.
- în caz de suspiciune privitoare la amplasamentul investiției, se poate solicita extras de Carte funciară și în situațiile în care nu este obligatorie depunerea acestui document
- în cazul în care avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective
- în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect.

După verificare pot exista două variante:

- Cererea de Finanțare este declarată eligibilă, caz în care se va trece la următoarea etapă de verificare;
- Cererea de Finanțare este declarată neeligibilă, caz în care 1 exemplar al Cererii de finanțare (originalul) va fi restituit solicitantului, pe baza unui proces-verbal de restituire, încheiat în 2 exemplare, semnat de ambele părți. Al doilea exemplar (copie) al Cererilor de finanțare declarate neeligibile va rămâne la GAL Bucovina de Munte, pentru eventuale verificări ulterioare (Audit, DCA, Curtea de Conturi, comisari europeni, eventuale contestații etc.).

Cererile de Finanțare declarate neeligibile pot fi corectate/completate și redepuse de către solicitant în cadrul următoarei sesiuni de finanțare lansate de GAL Bucovina de Munte pentru aceeași măsură.

Rezultatul verificării este completarea *Fișei de verificare a criteriilor de eligibilitate*, rezumând verificarea efectuată de expert. Bifele din Fișa de verificare se fac pe baza verificării documentare.

7.7 Procedura de selecție a proiectelor

GAL Bucovina de Munte va asigura transparența procesului de selecție a proiectelor depuse, sens în care la aceste selecții va fi invitat să ia parte la procesul de selecție și un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, din cadrul Compartimentului de Dezvoltare Rurală Județean.

Persoanele implicate în procesul de selecție vor completa o declarație pe propria răspundere privind evitarea conflictului de interese. Dacă unul dintre membrii comitetului de selecție constată că se află într-o situație de conflict de interese în raport cu unul dintre solicitanții proiectelor depuse pentru selecție, acesta nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Selecția proiectelor se realizează pe baza Fișei de Verificare a Criteriilor de Selecție, elaborată de experții GAL Bucovina de Munte.

Se vor respecta criteriile formulate în SDL, respectiv punctajele validate de Consiliul Director pentru fiecare criteriu în parte.

Toate proiectele declarate eligibile în etapa precedentă vor intra în procesul de selecție.

Comitetul de Selecție a Proiectelor este organul cu responsabilitate în procesul de selecție a proiectelor și este alcătuit din 9 membrii, din care 66,66% sunt din mediul privat și 33.34% din societatea civilă. Comitetul de Selecție a Proiectelor va fi asistat de personalul tehnic angajat al GAL Bucovina de Munte.

Experții din cadrul GAL Bucovina de Munte vor puncta fiecare proiect, conform criteriilor de selecție prestabilite, prezentate și explicate în apelul de selecție.

În urma procesului de acordare a punctajului, echipa GAL Bucovina de Munte elaborează un centralizator al fișelor de selecție, care va conține punctajul aferent fiecărui criteriu, precum și punctajul total al proiectului.

Comitetul de Selecție a Proiectelor, având ca document de lucru fișele propuse de experții din cadrul echipei de implementare, va stabili și valida varianta finală a fișei de selecție.

Comitetul de Selecție a Proiectelor va întocmi, în cadrul aceleiași ședințe de lucru, un **Raport de selecție**, care va conține lista proiectelor selectate, în ordinea descrescătoare a punctajului obținut.

Raportul de selecție va prezenta semnătura reprezentantului CDRJ, fi datat, avizat de către reprezentantul legal și publicat pe site-ul www.bucovinademunte.ro.

În ziua următoare publicării solicitanții vor fi notificați privind rezultatul evaluării. În termen de 3 zile aceștia pot depune contestații

7.8 Desfășurarea procedurii de soluționare a contestațiilor cu privire la rezultatul evaluării proiectelor

Comisia de Soluționare a Contestațiilor este organul cu responsabilitate în procesul de soluționare a contestațiilor și este alcătuită din 3 membrii și are rolul de a soluționa contestațiile primite ca urmare a definitivării procesului de selectare a proiectelor. Comisia de Soluționare a Contestațiilor va fi asistată de personalul tehnic al GAL Bucovina de Munte.

Contestațiile pot fi depuse începând din momentul publicării Raportului Intermediar de selecție pe site-ul www.bucovinademunte.ro în termen de 3 zile.

Comisia de Soluționare a Contestațiilor întocmește un Raport de contestații, în termen de 2 zile, pentru fiecare măsură în parte, care va cuprinde rezultatul contestațiilor.

După publicarea raportului de soluționare a contestațiilor se notifică beneficiarii, apoi se publică Raportul de selecție final care va fi semnat de CDRJ și se vor notifica solicitanții.

După publicarea Raportului de selecție final, reprezentantul GAL împreună cu solicitantul sau un împuternicit al acestuia vor depune la AFIR proiectele selectate de către GAL împreună cu documentele administrative, dar nu mai târziu de 15 zile calendaristice de la Raportul de selecție final întocmit de GAL.

Dacă pe parcursul desfășurării procesului de evaluare și selecție, precum și de soluționare a contestațiilor se constată greșeli de orice natură, DGDR-AM PNDR și AFIR pot cerceta cauzele producerii acestora, de a identifica persoanele culpabile și de a dispune măsurile corespunzătoare.

Capitolul 8. VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

8.1 Tipul Sprijinului

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

8.2 Suma maximă alocată unui proiect este de 80.000 euro

Valoarea minimă a unui proiect este de **5.000 euro!**

8.3 Intensitatea sprijinului nerambursabil este de 90% din totalul cheltuielilor eligibile, așa cum este prevăzut în capitolul de cheltuieli eligibile.

8.4 Suma totală alocată măsurii este de 400.000 euro

Capitolul 9. COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

9.1 Completarea, depunerea și verificarea dosarului Cererii de Finanțare

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative, conform listei documentelor prezentată la sub-capitolul 9.3 din prezentul

Ghid, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și / sau înlocuirea acestora.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este disponibil în format electronic, pe site-ul GAL www.bucovinademunte.ro.

ATENȚIE! Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

9.1.1 Completarea Cererii de Finanțare

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate de mână.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Compartimentul tehnic al GAL asigură suportul necesar solicitanților pentru completarea cererilor de finanțare, privind aspectele de conformitate pe care aceștia trebuie să le îndeplinească.

Responsabilitatea completării Cererii de Finanțare în conformitate cu Ghidul de Implementare aparține solicitantului.

Depunerea cererilor de finanțare se va realiza pe suport tipărit și în format electronic.

Dosarul Cererii de Finanțare va fi paginat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate.

Dosarul Cererii de finanțare va cuprinde în mod obligatoriu un OPIS, cu următorul conținut:

Titlul complet al proiectului

Nr. crt. / Titlul documentului / Nr. Pagina (de la..... pâna la.....) Pagina

OPIS este pagina cu numărul 0 a Cererii de finanțare.

Pieseile desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format .pdf, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de Finanțare.

La întocmirea Cererii de finanțare se va utiliza cursul de schimb euro-lei valabil la data întocmirii Memoriului justificativ, preluat de pe pagina web a Bancii Central-Europene - www.ecb.int secțiunea:
<http://www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html>.

Dosarul Cererii de Finanțare, odată finalizat, se multiplică în două exemplare de către solicitant. Originalul și 1 copie a acestuia se depun împreună cu formatul electronic (CD ROM – 2 exemplare). La dosarul Cererii de Finanțare, alături de forma electronică a acesteia, se mai atașează și copia scanată a documentelor anexă menționate în Cererea de Finanțare.

Dosarele Cererilor de Finanțare vor fi depuse personal de către reprezentantul legal al solicitantului, așa cum este precizat în formularul Cererii de Finanțare, sau de o altă persoană împuternicită de acesta prin procură notarială (în original), la sediul GAL, înaintea datei limită de depunere, specificată în anunțul de deschidere a sesiunii de primire de Cereri de Finanțare.

Solicitantul trebuie să depună Cererea de Finanțare împreună cu toate anexele completate în 2 exemplare (un original și 1 copie). Exemplarele vor fi marcate clar, pe copertă, în partea superioară dreaptă, cu „ORIGINAL”, respectiv „COPIE”. Solicitantul trebuie să se asigure că rămâne în posesia unui exemplar complet al Dosarului Cererii de Finanțare în afara celor 2 exemplare pe care le depune la GAL.

9.1.2 Depunerea dosarului Cererii de Finanțare

Dosarele se depun la secretariatul Asociației Grup de Acțiune Locală Bucovina de munte (**str. Putna, nr. 551, comuna Pojorita, jud. Suceava**) sub forma Cererii de finanțare și a documentelor anexă cerute în Ghidul Solicitantului aferent apelului de selecție.

Un expert din cadrul GAL înregistrează Cererea de Finanțare în Registrul de Intrări/Ieșiri și înaintează documentația primită pentru verificarea administrativă și a criteriilor de eligibilitate, experților. Verificarea Cererii de Finanțare se realizează conform formularelor de verificare .

9.1.3 Verificarea dosarului Cererii de Finanțare

1. Verificarea administrativă a Cererii de Finanțare constă în:

- Se verifică dacă solicitantul a utilizat versiunea Cererii de Finanțare aferentă măsurii pentru care solicită finanțare, așa cum este specificată în cadrul anunțurilor pentru apelurile de selecție
- Se verifică dacă dosarul Cererii de Finanțare este legat, iar documentele pe care le conține sunt numerotate și ștampilate de către solicitant.
- Se verifică dacă copia scanată a documentelor atașate cererii de finanțare este prezentată alături de forma electronică a cererii de finanțare. Se verifică dacă pe CD există fișierele scanate conform listei documentelor anexă și dacă sunt diferențe, se solicită refacerea lor.
- Se verifică dacă Dosarul original al Cererii de Finanțare corespunde cu copia pe suport hârtie și cea electronică. Expertul verifică concordanța copiilor pe suport hârtie și electronică, cu originalul și dacă se constată diferențe între original și copii, se solicită remedierea neconcordanțelor.
- Se verifică dacă Cererea de Finanțare este completată, semnată și ștampilată de solicitant și în cuprinsul ei este menționată:
 - Măsura
 - Denumirea solicitantului: se verifică dacă numele solicitantului corespunde celui menționat în documentele anexate, după caz.
- Se verifică prezentarea documentelor din lista cu documentele anexă din Cererea de Finanțare.
- Se verifică dacă solicitantul a prezentat pentru anexele de la Cererea de Finanțare, documentele originale (după caz), pentru a se face verificarea cu copiile acestora depuse la Cererea de Finanțare. Acele documente originale care rămân în posesia solicitantului, la dosarul Cererii de Finanțare (atât pentru cel pe care scrie "ORIGINAL", cât și cel pe care scrie „COPIE”) se vor depune în copie, pe care trebuie să se facă mențiunea „Conform cu originalul”, să fie semnate de către reprezentantul legal al solicitantului și ștampilate.
- Se verifică dacă solicitantul a mai depus Cererea de Finanțare în cadrul prezentei sesiuni de depunere. Nu se acceptă redepunerea Cererii de Finanțare în cadrul sesiunii de depunere lansate de GAL, decât în cazul în care Cererea de Finanțare a fost respinsă pe criterii administrative (lipsă documente, documente incomplete, etc.).

Dacă în urma verificării administrative se constată neconcordanțe între documentele prezentate, se solicită reprezentantului legal al solicitantului/împuțernicit al acestuia, clarificarea neconcordanțelor.

ATENȚIE! Experții pot solicita beneficiarului clarificări referitoare la îndeplinirea condițiilor de conformitate, eligibilitate și selecție dacă este cazul. Nu se vor lua în considerare clarificările de natură să completeze/modifice date inițiale ale proiectului depus.

Solicitarea acestor informații suplimentare se face de către experți, în baza unei „Fișe de solicitare a informațiilor suplimentare” care este transmisă solicitantului (prin e-mail, fax sau poștă), după finalizarea verificării administrative.

Solicitantul trebuie să confirme primirea documentului „Fișa de solicitare a informațiilor suplimentare” prin e-mail și în termen de 5 zile de la confirmarea de primire, să prezinte documentele solicitate, refăcute sau completate.

Clarificările admise de GAL vor face parte integrantă din Cererea de Finanțare.

În situația în care clarificările nu răspund cerințelor administrative, Cererea de Finanțare va fi respinsă de către GAL și se va notifica solicitantul în acest sens.

ATENȚIE! Experții GAL își rezervă dreptul de a solicita clarificări/informații suplimentare privind oricare dintre aspectele proiectului, în toate etapele de verificare ale acestuia, cât și pe perioada de implementare a proiectelor.

2. Verificarea criteriilor de eligibilitate privind Cererile de Finanțare și a bugetului indicativ

Criteriile de eligibilitate vor fi preluate din fișa tehnică a măsurii din SDL aprobată de către DGDR AM PNDR.

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate a investiției;
- verificarea bugetului indicativ al proiectului;

3. Verificarea pe teren a Cererilor de Finanțare :

Verificarea se efectuează de către experți, scopul fiind de a controla concordanța datelor și informațiilor cuprinse în anexele tehnice și administrative ale Cererii de Finanțare cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară criteriile de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea încadrării în criteriile de eligibilitate.

ATENȚIE !Evaluarea criteriilor de selecție se face numai în baza documentelor depuse odată cu Cererea de Finanțare. Solicitanții vor putea să redeponă o singură dată proiectul și numai după retragerea prealabilă a acestuia. Cererea de Finanțare poate fi redepusă doar în cazul în care a fost respinsă pe motive administrative.

3. Verificarea criteriilor de selecție

Punctajul fiecărui proiect se va calcula în baza informațiilor furnizate de solicitant în cererea de finanțare, documentelor și a anexelor atașate acesteia.

Concluzia privind evaluarea cererii de finanțare:

În urma verificărilor privind eligibilitatea solicitantului, a proiectului și a criteriilor de selecție, pot exista 2 situații:

- proiectul este eligibil
- proiectul este neeligibil

9.1.4 Selecția proiectelor

Criteriile de selecție, aplicabile pentru toate proiectele vor fi: **Relevanță, Integrare, Eficiență, Sustenabilitate, Inovare, Mediu și climă, Locuri de muncă.**

Experții vor acorda punctajul fiecărui proiect eligibil în funcție de criteriile de evaluare stabilite în Ghidul Solicitantului. În urma finalizării evaluării proiectelor conforme și eligibile, experții vor întocmi Raportul de Evaluare.

Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție. În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face, astfel:

- Va avea prioritate proiectul care are valoarea eligibilă a investiției în componenta de acord cea mai mare, conform **CS1 Relevanță**;
- În cazul în care, proiectele cu punctaj egal au preconizat aceeași valoare eligibilă a investiției în componenta de acord, va avea prioritate proiectul cu cea mai mare valoare eligibilă în componenta de promovare, conform **CS3 Eficiență**

Selecția proiectelor se efectuează pe baza criteriilor de selecție enunțate în SDL și detaliate în Ghidul Solicitantului.

Pentru toate proiectele depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2 se vor respecta prevederile aplicabile (în funcție de tipul de proiect) din cadrul HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Comitetul de selecție al GAL se va asigura de faptul că proiectul ce urmează a primi finanțare se regăsește în obiectivele propuse în SDL și se încadrează în planul financiar al GAL și, de asemenea, de faptul că implementarea proiectului reprezintă o prioritate în vederea implementării strategiei. Proiectele care nu corespund obiectivelor și priorităților stabilite în SDL pe baza căreia a fost selectat GAL, nu vor fi selectate în vederea depunerii la AFIR.

ATENȚIE! Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze prin investiție, atât la faza de implementare a proiectului cât și în perioada de monitorizare, activități pentru care cererea de finanțare a fost selectată pentru finanțare nerambursabilă, devin condiții obligatorii. Dacă în perioada de implementare sau în cea de monitorizare, se constată că aceste condiții nu mai sunt îndeplinite de către proiect sau beneficiar, plățile vor fi sistate, contractul de finanțare va fi reziliat și toate plățile efectuate de AFIR până la momentul constatării neregularității vor fi încadrate ca debite în sarcina beneficiarului, la dispoziția AFIR.

9.2 Depunerea dosarului Cererii de Finanțare la structurile AFIR

AFIR va lansa un anunț de deschidere a sesiunii de primire de cereri de finanțare, finanțate prin Sub-măsura 19.2. Acesta va cuprinde informațiile prevăzute în cadrul Manualului de procedură pentru implementarea Sub-măsurii 19.2.

Structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR – în funcție de tipul de proiect) pot primi cereri de finanțare selectate de GAL, numai dacă GAL are, la momentul depunerii proiectului/proiectelor, un Contract de finanțare încheiat cu AFIR în cadrul Sub-măsurii 19.4 - „Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare“, aflat în perioada de valabilitate.

Reprezentanții GAL, însoțiți de solicitanți sau cu împuternicire din partea beneficiarului către angajatul GAL, pot depune la AFIR proiectele selectate nu mai târziu de 15 zile calendaristice de la Raportul de selecție final întocmit de GAL, astfel încât să poată fi realizată evaluarea și contractarea acestora în termenul limită prevăzut de legislația în vigoare.

Proiectele vor fi verificate pe măsură ce vor fi depuse de către beneficiari/GAL, fiind o sesiune deschisă permanent, până la epuizarea fondurilor alocate Sub-măsurii 19.2 în cadrul fiecărei Strategii de Dezvoltare Locală.

Cererile de finanțare vor fi depuse la OJFIR/CRFIR pe raza căruia se implementează proiectul.

Cererea de finanțare se depune în format lettric într-un exemplar (original) și în format electronic (CD – 1 exemplar, care va cuprinde scan-ul cererii de finanțare) la expertul Compartimentului Evaluare (CE) al Serviciului responsabil de la nivelul OJFIR sau CRFIR.

ATENȚIE! La depunerea proiectului la structurile teritoriale ale AFIR, trebuie să fie prezent atât solicitantul (reprezentantul legal sau un împuternicit al acestuia) cât și un reprezentant al GAL. În cazul în care solicitantul dorește, îl poate împuternici, prin procură notarială (în original), pe reprezentantul GAL să depună proiectul, caz în care nu va fi obligatorie prezența solicitantului.

Solicitantul/reprezentantul GAL depune proiectul, împreună cu documentele originale (pentru care s-au atașat copii), la OJFIR/CRFIR pe raza căruia acesta va fi implementat. Dosarul cererii de finanțare conține Cererea de finanțare însoțită de anexele administrative conform listei documentelor.

Toate cererile de finanțare depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2 la structurile teritoriale ale AFIR trebuie să fie însoțite în mod obligatoriu de:

- Fișa de verificare a conformității, întocmită de GAL (formular propriu);
- Fișa de verificare a eligibilității, întocmită de GAL (formular propriu);
- Fișa de verificare a criteriilor de selecție, întocmită de GAL (formular propriu);
- Fișa de verificare pe teren, întocmită de GAL (formular propriu) – dacă este cazul;
- Raportul de selecție final, întocmit de GAL (formular propriu);
- Copii ale declarațiilor persoanelor implicate în procesul de evaluare și selecție de la nivelul GAL, privind evitarea conflictului de interese (formular propriu).
- Raportul de contestații, întocmit de GAL (formular propriu) - dacă este cazul.

Pe durata procesului de evaluare, solicitanții, personalul GAL și personalul AFIR vor respecta legislația incidentă, precum și versiunea Ghidului de implementare și a Manualului de procedură pentru Sub-măsura 19.2, în vigoare la momentul depunerii proiectului la GAL.

*** Fișa de verificare a eligibilității, Fișa de verificare a criteriilor de selecție și Fișa de verificare pe teren (dacă este cazul) sunt elaborate de către GAL și pot fi realizate atât ca formulare distincte cât și ca un singur formular, care să cuprindă toate punctele aferente celor trei etape de verificare.**

9.2.1 Verificarea conformității

Verificarea conformității - Partea I a Fișei de verificare se realizează în ziua depunerii proiectului. Verificarea conformității - Partea a II-a se realizează în ziua depunerii, pentru cererile de finanțare depuse până la ora 14.00, respectiv în termen de o zi lucrătoare pentru cele depuse după ora – limită menționată anterior, în prezența obligatorie a reprezentantului GAL și a solicitantului, după caz. Solicitantul/reprezentantul GAL împuternicit va semna de luare la cunoștință pe Fișa E 2.1L.

În cazul în care sunt necesare informații suplimentare și acestea sunt solicitate de expertul OJFIR/CRFIR, termenul de emitere a Fișei de verificare a conformității E 2.1L va fi de maximum trei zile lucrătoare. Experții OJFIR/CRFIR pot solicita documente și informații suplimentare (formular E3.4L) în etapa de verificare a conformității proiectului, către GAL sau solicitant (în funcție de natura informațiilor solicitate). Dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documente emise de alte instituții, aceste documente trebuie să fie emise la o dată anterioară depunerii cererii de finanțare la GAL.

Fișa de verificare a conformității (E2.1L) cuprinde două părți:

Partea I – Verificarea conformității documentelor emise de GAL

Expertul CE SAFPD/SLIN-OJFIR/CRFIR/SIBA-CRFIR care primește cererea de finanțare trebuie să se asigure de prezența celor trei fișe de verificare (conformitate, eligibilitate, criterii de selecție), a Raportului de selecție final, întocmit de GAL și de copiile declarațiilor privind evitarea conflictului de interese. Raportul de selecție final va prezenta semnătura reprezentantului CDRJ care participă în calitate de observator la procesul de selecție. Reprezentantul CDRJ va menționa pe Raportul de selecție faptul că GAL a respectat dispozițiile minime obligatorii privind asigurarea transparenței apelului de selecție respectiv, așa cum sunt menționate în Ghidul de implementare aferent Sub-

măsurii 19.2. Semnătura reprezentantului CDRJ pe Raportul de selecție validează conformitatea procesului de selecție față de prevederile din SDL. În cazul în care este mandatată o altă persoană să avizeze Raportul de selecție, la dosarul administrativ al GAL trebuie atașat documentul prin care această persoană este mandatată în acest sens.

În cazul în care Raportul de selecție final este aferent unui Apel lansat în baza strategiei modificate, data depunerii proiectelor la OJFIR/CRFIR trebuie să fie ulterioară datei aprobării „Notei de aprobare a modificării Contractului de finanțare”, de către OJFIR ca urmare a modificării Strategiei de Dezvoltare Locală. Lansarea Apelului de către GAL, în baza strategiei modificate, nu este condiționată de modificarea angajamentului legal între GAL și CRFIR.

Reprezentantul GAL/solicitantul (după caz) va semna pe loc de luare la cunoștință pe Fișa de verificare a conformității (E2.1L) – Partea I.

Cererile de finanțare pentru care concluzia verificării a fost ”neconform”, ca urmare a verificării punctelor specificate în Partea I, se returnează reprezentantului GAL/solicitantului (după caz). În acest caz, proiectul poate fi redepus, cu documentația pentru care a fost declarat neconform, refăcută de GAL. Redepunerea se poate face în baza aceluiași Raport final de selecție.

Aceeași cerere de finanțare poate fi depusă de maximum două ori, în baza aceluiași Raport final de selecție. În cazul în care concluzia verificării conformității (Partea I) este de două ori „neconform”, Cererea de finanțare se returnează solicitantului, iar acesta poate redepone proiectul la următorul Apel de selecție lansat de GAL, pe aceeași măsură. În cazul apelurilor cu depunere continuă și selecție periodică (ex.: lunară), se acceptă redepunerea aceleiași cereri de finanțare în baza unuia dintre Rapoartele de selecție următoare, emise ca urmare a selecției periodice.

Partea a II-a – Verificarea încadrării proiectului

În cazul măsurilor de investiții și sprijin forfetar, se va verifica încadrarea corectă a proiectului, respectiv utilizarea corectă a cererii de finanțare folosită pentru depunere. Se va utiliza ca bază de verificare descrierea măsurii aferente, existentă în SDL a GAL care a selectat proiectul, respectiv încadrarea corectă în Domeniul de intervenție principal al măsurii (conform Regulamentului (UE) nr. 1305/2013) corelat cu indicatorii specifici corespunzători domeniului de intervenție.

Cererile de finanțare pentru care concluzia verificării că proiectul nu este încadrat corect, în baza unuia sau mai multor puncte de verificare din Partea a II-a, vor fi înapoiate solicitanților. Aceștia pot reface proiectul și îl pot redepone la GAL în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură, urmând să fie depus la OJFIR/CRFIR în baza unui alt Raport final de selecție.

O cerere de finanțare pentru care concluzia a fost că proiectul nu este încadrat corect de două ori pentru puncte de verificare specifice formularului E2.1L – Partea a II – a, în cadrul sesiunii unice de primire a proiectelor lansată de AFIR, nu va mai fi acceptată pentru

verificare. De asemenea, o cerere de finanțare declarată conformă și retrasă de către solicitant (de două ori) sau restituită ca neeligibilă de două ori, nu va mai fi acceptată pentru verificare la OJFIR/CRFIR.

Pentru proiectele depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2, indiferent de specific, retragerea cererii de finanțare se realizează în baza prevederilor Manualului de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte de investiții, cod manual M01 - 01.

Numărul de înregistrare al Cererii de Finanțare se va completa doar la nivelul OJFIR/CRFIR și nu la nivelul GAL.

9.2.2 Verificarea eligibilității

Verificarea eligibilității cererilor de finanțare se realizează la nivelul OJFIR sau CRFIR, în funcție de tipul de proiect. Instrumentarea verificării eligibilității se va realiza la nivelul aceluiași serviciu care a realizat verificarea conformității. Experții CE SAFPD/SLINOJFIR/CRFIR/SIBA-CRFIR vor completa Fișa de verificare a eligibilității (E3.1L), formular în baza căruia se realizează verificarea criteriilor generale de eligibilitate conform cerințelor fișei tehnice a Sub-măsurii 19.2 din cadrul PNDR 2014 – 2020.

Pentru toate proiectele finanțate prin Sub-măsura 19.2, expertul va analiza, la punctul de verificare a Declarației pe propria răspundere a solicitantului, dacă există riscul dublei finanțări, prin compararea documentelor depuse referitoare la elementele de identificare ale serviciilor finanțate prin alte programe sau măsuri din PNDR, cu elementele descrise în cererea de finanțare.

În vederea verificării eligibilității, expertul OJFIR/CRFIR va consulta inclusiv prevederile SDL - anexă la Acordul – cadru de finanțare încheiat între GAL și AFIR pentru Sub-măsura 19.4 - „Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare“.

Pentru proiectele de investiții/sprijin forfetar, în etapa de evaluare a proiectului, exceptând situația în care în urma verificării documentare a condițiilor de eligibilitate este evidentă neeligibilitatea cererii de finanțare, experții CE vor realiza vizita pe teren pentru toate proiectele care vizează modernizări (inclusiv dotări), extinderi, renovări, în scopul asigurării că datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative corespund cu elementele existente pe amplasamentul propus, în sensul corelării acestora. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va da numai după verificarea pe teren.

Verificarea eligibilității se realizează în termen de trei zile lucrătoare pentru cererile de finanțare care nu implică vizită pe teren și maximum cinci zile lucrătoare pentru proiectele care includ vizită pe teren. În cazul în care este necesară solicitarea de informații suplimentare în etapa de verificare a eligibilității, aceste termene se pot prelungi cu termenul maxim necesar pentru primirea răspunsului din partea solicitantului. Pentru situațiile în care termenele de verificare nu pot fi respectate, depășirea acestora va fi permisă pe baza unei motivații întemeiate, aprobate de Directorul OJFIR/CRFIR.

Expertul verificador poate să solicite informații suplimentare în etapa de verificare a eligibilității, dacă este cazul. În următoarele situații :

- informațiile prezentate sunt insuficiente pentru clarificarea unor criterii de eligibilitate;
- prezentarea unor informații contradictorii în cadrul documentelor aferente Cererii de Finanțare;
- prezentarea unor documente obligatorii specifice proiectului, care nu respectă formatul standard (nu sunt conforme) ;
- necesitatea prezentării unor documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea Cererii de Finanțare; - necesitatea corectării bugetului indicativ.

Dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documente emise de alte instituții, aceste documente trebuie să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate la momentul depunerii Cererii de Finanțare.

Solicitările de informații suplimentare (formular E3.4L) pot fi adresate o singură dată de către entitatea la care se află în evaluare cererea de finanțare solicitantului sau GAL-ului, în funcție de natura informațiilor solicitate. Termenul de răspuns la solicitarea de informații suplimentare nu poate depăși cinci zile lucrătoare de la momentul luării la cunoștință de către solicitant/GAL. Informațiile nesolicitate transmise prin formularul E3.4L de către solicitant/GAL nu vor fi luate în considerare. De asemenea, nu se vor lua în considerare clarificările de natură să completeze/modifice datele inițiale ale proiectului depus. Clarificările admise vor face parte integrantă din Cererea de finanțare, în cazul în care proiectul va fi selectat. În situații excepționale, se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial.

Un exemplar al Cererilor de finanțare (copie, în format electronic - CD) care au fost declarate neeligibile de către OJFIR/CRFIR vor fi restituite solicitanților, pe baza unui proces-verbal de restituire, încheiat în 2 exemplare, semnat de ambele părți. Acestea pot fi corectate/completate și redepuse de către solicitanți la GAL, în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură. Cererile de finanțare refăcute vor intra din nou într-un proces de evaluare și selecție la GAL și vor fi redepuse la OJFIR/CRFIR în baza Raportului de selecție aferent noului Apel de selecție lansat de către GAL pentru aceeași măsură. Cererile de finanțare pot fi declarate neeligibile de maximum două ori de către OJFIR/CRFIR, în cadrul sesiunii de primire a proiectelor lansată de AFIR. Exemplarul original al Cererilor de finanțare declarate neeligibile va rămâne la entitatea la care a fost verificată (structura responsabilă din cadrul AFIR) ,pentru eventuale verificări ulterioare (Audit, DCA, Curtea de Conturi, comisari europeni, eventuale contestații etc.).

Atenție! În etapa de evaluare derulată la nivelul AFIR, experții structurilor teritoriale ale Agenției nu vor completa Fișa de evaluare a criteriilor de selecție, aceasta fiind întocmită de GAL și depusă odată cu Cererea de Finanțare.

NOTĂ! După evaluarea cererii de finanțare, inclusiv după semnarea angajamentului legal, AFIR poate dispune reverificarea proiectului, ca urmare a unei sesizări externe sau ca urmare a unei autosesizări cu privire la existența unor posibile erori de verificare a cerințelor de conformitate și a criteriilor de eligibilitate. Dacă în urma reverificării se

constată nerespectarea acestor cerințe, proiectele respective vor fi declarate neconforme/neeligibile.

După finalizarea procesului de verificare a conformității și eligibilității, solicitanții ale căror cereri de finanțare au fost declarate eligibile/neeligibile precum și GAL-urile care au realizat selecția proiectelor vor fi notificați de către CE SLIN/SAFPD - OJFIR/CRFIR/CE

SIBA - CRFIR privind rezultatul verificării cererilor de finanțare. GAL va primi o copie a formularului **E6.8.1L** comunicat solicitantului, prin e-mail cu confirmare de primire sau fax/posta.

Contestațiile privind decizia de finanțare a proiectelor rezultată ca urmare a verificării eligibilității de către OJFIR/CRFIR pot fi depuse în termen de cinci zile lucrătoare de la primirea notificării (data luării la cunoștință de către solicitant), la sediul OJFIR/CRFIR care a analizat proiectul, de unde va fi redirecționată spre soluționare către o structură AFIR superioară/diferită de cea care a verificat inițial proiectul.

Un solicitant poate depune o singură contestație aferentă unui proiect. Vor fi considerate contestații și analizate doar acele solicitări care contestă elemente tehnice sau legale legate de eligibilitatea proiectului depus și/sau valoarea proiectului declarată eligibilă/valoarea sau intensitatea sprijinului public acordat pentru proiectul depus.

Termenul maxim pentru a răspunde contestațiilor adresate este de 30 de zile calendaristice de la data înregistrării la structura care o soluționează.

Un expert din cadrul serviciului care a instrumentat contestația va transmite solicitantului (pe fax/postă/e-mail, cu confirmare de primire) formularul E6.8.2L – Notificarea solicitantului privind contestația depusă și o copie a Raportului de contestații. În cazul în care, în urma unei contestații, bugetul indicativ și planul financiar sunt refăcute de către experții verficatori, solicitantul și GAL vor fi înștiințați privind modificările prin notificare. Contractul de finanțare va avea, ca anexă, aceste documente refăcute. În cazul în care solicitantul nu este de acord cu bugetul și planul financiar modificat, contractul de finanțare nu se va încheia.

9.3 Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare

Documentele obligatorii care trebuie atașate Cererii de finanțare pentru întocmirea proiectului sunt:

1. a) Studiul de Fezabilitate, atât pentru proiectele care prevăd construcții-montaj cât și pentru proiectele fără construcții-montaj (**Anexa 2 din Ghidul solicitantului**).

Atenție! În situația în care se regăsesc în Studiul de Fezabilitate informații identice din alte proiecte similare, care nu sunt specifice proiectului analizat se poate decide

diminuarea cheltuielilor de la cap.3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică sau neeligibilitatea dacă nu se dovedește o particularizare la specificul proiectului.

În cazul în care solicitantul realizează în regie proprie construcțiile în care va amplasa utilajele achiziționate prin investiția FEADR, cheltuielile cu realizarea construcției vor fi trecute în coloana „neeligibile”, solicitantul va prezenta **Certificatul de urbanism și va întocmi Studiul de Fezabilitate.**

Important!

În cadrul **Studiului de fezabilitate** se vor regăsi obligatoriu următoarele elemente:

- **cheltuielile privind consultanța; acestea** sunt eligibile numai în cazul în care este menționat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță menționate în Studiul de Fezabilitate;;
- **devizul general și devizele pe obiect** care trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și să poarte ștampila elaboratorului documentației::
- **„foaia de capăt”,** care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului.
- **detalierea capitolului 3 - pct. 3.3 – „Proiectare și inginerie” și pct. 3.5 – „Consultanță”**

(conform HG 28/2008) sau capitolului 3 - pct. 3.5 – „Proiectare” și pct. 3.7 – „Consultanță” (conform HG 907/ 2016), în ceea ce privește numărul de ore și tarifele aferente din care rezultă valoarea totală per sub-capitol, pentru a putea fi verificate în etapa de achiziții și autorizare plăți;

- **părțile desenate din cadrul secțiunii B** (planuri de amplasare în zonă, planul general, relevee, secțiuni etc.), care trebuie să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartușul indicator;
- în cazul în care investiția prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidențieze montajul la **capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din Bugetul indicativ al Proiectului**, chiar dacă montajul este inclus în oferta/ factura utilajului sau se realizează în regie proprie (caz în care se va evidenția în coloana „cheltuieli neeligibile”)
- **devize defalcate cu estimarea costurilor** (nr. experti, ore/ expert, costuri/ ora), pentru proiecte care propun prestarea de servicii. Pentru situațiile în care valorile sunt peste limitele prevăzute în baza de date a Agenției, sau sunt nejustificate prin numărul de experți, prin numărul de ore prognozate sau prin natura investiției, la verificarea proiectului, acestea pot fi reduse, cu informarea solicitantului.
- în cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizări, se va prezenta **calcul pentru investiția specifică** în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se raportează la mp de construcție.

În cazul proiectelor care prevăd modernizarea / finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj **care schimbă regimul de exploatare a construcției existente**, la Studiul de Fezabilitate se atașează:

1b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente

1c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor (numai în cazul construcțiilor nefinalizate),

2.1 Situațiile financiare (bilanț – formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară în care rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din contul de profit și pierdere - formularul 20) să fie pozitiv (inclusiv 0) În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin doi ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanțare se vor depune ultimele două situații financiare. Excepție fac întreprinderile înființate în anul depunerii cererii de finanțare.

sau

2.2 Declarație privind veniturile realizate din România în anul precedent depunerii proiectului, înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200), însoțită de Anexele la formular în care rezultatul brut (veniturile să fie cel puțin egale cu cheltuielile) obținut în anul precedent depunerii proiectului să fie pozitiv (inclusiv 0) sau

2.3 Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221).

Sau

2.4 Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului.

Pot apărea următoarele situații:

a) În cazul solicitanților înființați în anul depunerii proiectului, aceștia nu vor depune situațiile financiare.

b) În cazul în care anul precedent depunerii cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional din contul de profit și pierdere sau rezultatul brut din cadrul formularului 200, care poate fi și negativ.

c) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus la Administrația Financiară Declarația de inactivitate (conform legii) în anul anterior depunerii proiectului, atunci la dosarul Cererii de finanțare solicitantul va depune **Declarația de inactivitate** înregistrată la Administrația Financiară.

Pentru întreprinderi familiale și întreprinderi individuale și persoane fizice autorizate se va depune declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară.

3. Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investițiilor :

3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/ echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

a) **Dreptul de proprietate privată**

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translativ de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțea judiciară sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de resjudecata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc. - Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare;

b) Dreptul de concesiune - Contract de concesiune care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru cladiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.

În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:

- suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces;
- situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze.

c) Dreptul de suprafață contract de suprafață care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

Documentele de la punctele a, b și c de mai sus vor fi însoțite de **documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI)**, în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înainte de depunerii proiectului)

3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fără montaj sau al căror montaj nu necesită lucrări de construcții și/sau lucrări de intervenții asupra instalațiilor existente (electricitate, apă, canalizare, gaze, ventilație, etc.), se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare care să certifice, după caz:

- dreptul de proprietate privată,
- dreptul de concesiune,
- dreptul de suprafață,
- dreptul de uzufruct;
- dreptul de folosință cu titlu gratuit;
- împrumutul de folosință (comodat)
- dreptul de închiriere/locățiune.

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/închiriere, contract de comodat.

Definițiile drepturilor reale/ de creanță și ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepțiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid.

Înscrierile menționate la punctul 3.2 se vor depune respectând una dintre cele 2 condiții (situații) de mai jos:

A. vor fi însoțite de:

-Documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)

SAU

B. vor fi încheiate în formă autentică de către un notar public sau emise de o autoritate publică sau dobândite printr-o hotărâre judecătorească.

Atenție! Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.

Atenție! În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (ipotecat pentru un credit) se va depune acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului.

Clarificarea documentelor de proprietate de prezentat la depunerea Cererii de finanțare în cazul PFA, II, IF, care dețin în coproprietate soț/soție, terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice până la autorizarea conform OUG 44/2008: *“În cazul solicitanților Persoane Fizice Autorizate, Întreprinderi Individuale sau Întreprinderi Familiale, care dețin în proprietate terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice împreună cu soțul/soția, este necesar să prezinte la depunerea Cererii de finanțare, documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, conform documentelor de la punctul 3.1, cât și declarația soțului/soției prin care își dă acordul referitor la realizarea și implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR.*

Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică.

Aceste documente vor fi adăugate la Cererea de finanțare în câmpul “Alte documente”

4. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/ administrator/ PFA, titular II, membru IF).

5. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului.

5.1 Hotărâre judecătorească definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

5.2 Act constitutiv pentru Societatea cooperativă agricolă.

6. Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii

Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.

7. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de minimis.

8. Certificat de urbanism pentru investitia propusă prin proiect/ Autorizație de construire pentru proiecte care prevăd construcții, însoțit, dacă este cazul, de actul de transfer a dreptului și obligațiilor ce decurg din Certificatul de urbanism și o copie a adresei de înștiințare.

9. Aviz specific privind amplasamentul și funcționarea obiectivului eliberat de ANT pentru construcția/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008.

10. Certificat de clasificare eliberat de ANT pentru structura de primire turistică cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 (în cazul modernizării/extinderii).

11. Declarație pe propria răspundere a solicitantului cu privire la neîncadrarea în categoria "firma în dificultate", semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea, conform legii.

Declarația va fi dată de toți solicitanții cu excepția PFA-urilor, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și a societăților cu mai puțin de 2 ani fiscali.

12. Declarație prin care solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani

13. Alte documente (după caz).

Atentie! In categoria "Alte documente" se încadrează și Acordul administratorului/custodelui pentru **ariile naturale protejate**, în cazul în care activitate aproposă prin proiect impune.

Documentele trebuie să fie valabile la data depunerii Cererii de finanțare, termenul de valabilitate al acestora fiind în conformitate cu legislația în vigoare.

Capitolul 10. CONTRACTAREA FONDURILOR

După încheierea etapelor de verificare a Cererii de finanțare, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul (pentru proiectele de investiții/cu sprijin forfetar), experții CE SLIN/SAFPD/SIBA CRFIR vor transmite către beneficiar formularul de Notificare a beneficiarului privind semnarea Contractului/Deciziei de finanțare (formular E6.8.3L).

Toate Contractele de finanțare (C1.1L) se întocmesc și se aprobă la nivel CRFIR și se semnează de către beneficiar cu respectarea prevederilor și a termenelor prevăzute de Manualul de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (Cod manual: M01–01). După semnarea Contractelor/Deciziilor de finanțare, expertul SLIN/SAFPD/SIBA

CRFIR va transmite către GAL o adresă de înștiințare privind încheierea angajamentului legal.

Pentru Contractele/Deciziile de finanțare aferente proiectelor de investiții/sprijin forfetar se vor respecta pașii procedurali și se vor utiliza modelele de formulare din cadrul Manualului de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (Cod manual: M 01–01)/modificare contracte - Manual de procedură pentru implementare – Secțiunea I: Modificarea contractelor de finanțare/Deciziilor de finanțare (Cod manual: M 01-02), în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de cererea de finanțare utilizată. Dacă anumite cerințe specifice Sub-măsurilor naționale nu corespund cu cerințele măsurii din SDL, formularele din cadrul manualelor de procedură generale vor fi adaptate pentru a nu fi introduse cerințe/obligații care să nu corespundă cu măsura aprobată prin SDL.

Cursul de schimb utilizat se stabilește astfel:

- pentru măsurile pentru care regulamentele europene nu prevăd plăți anuale de sprijin este cursul euro-leu de la data de 1 ianuarie a anului în care a fost luată decizia de acordare a finanțării, respectiv anul semnării contractului de finanțare, publicat pe pagina web a Băncii Central Europene <http://www.ecb.int/index.html>;

- pentru măsurile în cadrul cărora sprijinul se acordă în plăți anuale, cursul de schimb aplicabil fiecărei plăți va fi cursul de schimb BCE valabil pentru data de 1 ianuarie a anului pentru care se efectuează plata respectivă.

Expertul CE SLIN/SAFPD/SIBA CRFIR poate solicita informații suplimentare beneficiarului în vederea încheierii Contractului/Deciziei de finanțare, prin intermediul formularului C3.4L.

În cazul neîncheierii sau încetării Contractelor/Deciziilor finanțate prin Sub-măsura 19.2, SLIN/SAFPD/SIBA CRFIR are obligația de a transmite și către GAL o copie a deciziei de neîncheiere/încetare. Sumele aferente Contractelor/Deciziilor

neîncheiate/încetate se realocă GAL, în vederea finanțării unui alt proiect din cadrul aceleași măsuri SDL în care era încadrat proiectul neîncheiat/încetat.

În cazul proiectelor pentru care nu s-au încheiat Contracte de finanțare, precum și în cazul Contractelor de finanțare încetate, beneficiarii pot solicita restituirea cererii de finanțare, exemplar copie în format electronic (CD).

Pe tot parcursul derulării Contractelor/Deciziilor de finanțare, AFIR poate dispune reverificarea proiectului dacă este semnalată o neregulă asupra aplicării procedurii de evaluare, contractare și implementare ce ridică suspiciuni de fraudă. În cazul în care se constată că s-a produs o neregulă în aceste etape de evaluare și derulare a Contractului/Deciziei de finanțare, AFIR poate dispune încetarea valabilității angajamentului legal printr-o notificare scrisă din partea AFIR, adresată beneficiarului, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

Atenție! Pe durata de valabilitate (și monitorizare, în cazul proiectelor de investiții/cu sprijin forfetar) a contractului de finanțare, beneficiarul va furniza GAL-ului orice document sau informație în măsură să ajute la colectarea datelor referitoare la indicatorii de monitorizare aferenți proiectului.

10.1 Semnarea contractelor de finanțare

AFIR notifică Beneficiarul privind Decizia de Selecție prin documentul „Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de Finanțare și semnarea Contractului de Finanțare”.

În vederea încheierii Contractului de Finanțare în termen de maxim 4 luni/ 7 luni după caz, de la primirea Notificării privind selectarea Cererii de Finanțare, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M)/ CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

DOCUMENTELE NECESARE LA ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

- 1. Certificate de cazier judiciar:** al solicitantului - persoană juridică și al reprezentantului legal persoană fizică, (doc. 7.1 și 7.2 în Cererea de finanțare);
- 2. Certificate de atestare fiscală,** atât pentru întreprindere cât și pentru reprezentantul legal, emise de către Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat. (doc. 8.1 și 8.2 în Cererea de finanțare);

Formatul documentelor poate fi vizualizat pe pagina de internet www.afir.info, secțiunea: Informații utile/ Protocoale de colaborare;

- 3. Document emis de ANPM,** în conformitate cu Protocolul AFIR-ANPM-GNM;
- 4. Documente care dovedesc capacitatea și sursa de co-finanțare** a investiției emise în original de către o instituție financiară (extras de cont și/ sau contract de credit), în termen de maxim 90 de zile de la primirea notificării privind selectarea Cererii de finanțare;

5. **Adresă emisă de instituția financiară (bancă/trezorerie)** cu datele de identificare ale băncii și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR). **Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului;**
6. **Document emis de DSP** județeană conform tipurilor de documente menționate în protocolul de colaborare dintre AFIR și Ministerul Sănătății;
7. **Document emis de DSVSA**, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info;
8. **Certificat de cazier fiscal** al solicitantului.

Atenție! În cazul modernizărilor solicitantul trebuie să prezinte, după caz, **documentul de autorizare eliberat de AJPM/DSP/DSVSA pentru unitățile vizate de proiect**, iar acesta trebuie eliberat/ vizat cu cel mult un an în urma față de data depunerii Cererii de finanțare.

Se va prezenta de asemenea Nota de constatare privind condițiile de mediu pentru toate unitățile în funcțiune. Data de emitere a Notelor de constatare trebuie să fie cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare.

Atenție! Nedepunerea documentelor obligatorii în termenele prevăzute conduce la neîncheierea Contractului de finanțare!

În urma depunerii la AFIR a Cererii de Finanțare și a documentelor anexe solicitate pe suport de hartie, în vederea contractării, un proiect selectat poate fi declarat neeligibil, dacă în urma verificării acestora nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate.

Mai mult, în cazul nedepunerii de către solicitanți a dovezii co-finanțării, în termenul menționat în cuprinsul notificării, în vederea încheierii Contractului de finanțare, aceștia vor fi restricționați de a beneficia de finanțare FEADR până la sesiunea continuă a anului următor.

Pentru investițiile care prevăd construcții-montaj, proiectul tehnic de execuție (însoțit de graficul de realizare a investiției, în cazul în care investiția se realizează pe baza acestuia) se avizează după semnarea contractului de finanțare de către AFIR.

Dacă beneficiarul nu prezintă documentele prevăzute în Notificare sau nu se prezintă spre semnare la termenul stabilit și nici nu solicită, în scris, Autorității Contractante alte termene, atunci se consideră că a renunțat la ajutorul financiar. În cazul în care beneficiarul solicită prelungirea termenului de prezentare a clarificărilor solicitate, noul termen nu poate depăși termenul inițial stabilit cu mai mult de 10 zile.

Pentru contractele care nu au fost aprobate, expertul CE SLIN CRFIR transmite o adresă către solicitanți și către GAL, prin care îi informează asupra motivelor de neîncheiere a Contractului de finanțare. Adresa va fi transmisă în două zile de la data refuzului Autorității Contractante de a încheia Contractul de finanțare.

Contractul de finanțare va avea atașate următoarele anexe, documente care vor fi parte integrantă a acestuia, având aceeași putere juridică:

Anexa I Prevederi generale

Anexa II Bugetul indicativ

Anexa III Cererea de finanțare

Anexa IV Instrucțiuni de plată pentru proiectele de servicii finanțate în cadrul Submăsurii 19.2

Anexa V Instrucțiuni privind achizițiile pentru beneficiarii publici/privați FEADR

Anexa VI Materiale și activități de informare de tip publicitar Pentru Anexele IV – Instrucțiuni de plată pentru proiectele de servicii finanțate în cadrul Submăsurii 19.2 și V – Instrucțiuni privind achizițiile pentru beneficiarii publici/privați FEADR vor fi preluate ultimele variante aprobate ale Instrucțiunilor elaborate la nivelul AFIR.

Durata de execuție a Contractului de Finanțare este de maximum:

- ☒ **36 de luni (3 ani)** pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții montaj
- ☒ **24 de luni (2 ani)** pentru proiectele de investiții care includ achiziții simple de bunuri/ utilaje, instalații, echipamente și dotări noi, de mijloace de transport specializate.

Duratele de execuție prevăzute mai sus **pot fi prelungite cu maximum 6 luni**, cu acordul prealabil al AFIR și **cu aplicarea penalităților specificate** în Contractul de Finanțare, la valoarea rămasă, cu excepția investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene, caz în care această prelungire nu poate depăși termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.

Duratele de execuție prevăzute mai sus, se suspendă, în situația în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/ acorduri/ autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora.

Durata de valabilitate a Contractului de Finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă **5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuată de Autoritatea Contractantă.**

De asemenea, pe o perioadă de 5 ani de la ultima tranșă de plată efectuată de Agenție, Beneficiarul se obligă să:

- ☒ respecte și să mențină criteriile de eligibilitate și de selecție;
- ☒ să nu modifice obiectivele prevăzute în Studiul de Fezabilitate, parte integrantă din Contractul și Cererea de finanțare,
- ☒ să nu înstrăineze investiția;
- ☒ să nu își înceteze activitatea pentru care va fi finanțat.

ATENȚIE! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze sau / și să modifice substantial investiția realizată prin proiect pe perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare.

10.2 PRECIZĂRI REFERITOARE LA MODIFICAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

Modificarea Contractului de finanțare se poate realiza numai în cursul duratei de execuție a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv. Orice modificare se va face cu acordul ambelor părți, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Orice modificare la Contractul de Finanțare sau la anexele acestuia se realizează în scris prin Notă de aprobare. Notele de aprobare vor fi încheiate în aceleași condiții ca și Contractul de Finanțare. Astfel:

În cazul modificării adresei, a sediului administrativ, a contului bancar sau al băncii pentru proiectul PNDR, în caz de înlocuire a responsabilului legal sau administratorului fără a se modifica datele de identificare ale firmei, Beneficiarul se obligă a notifica Autoritatea Contractantă. Notificarea Beneficiarului va fi însoțită de documente justificative eliberate în conformitate cu legislația în vigoare de autoritățile competente. Conform prevederilor art. 2 (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, în sensul finanțării, al gestionării și al monitorizării PAC, **„forța majoră” și „circumstanțele excepționale”** sunt recunoscute, în special, în următoarele cazuri: (a) decesul beneficiarului;

- (b) incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului;
- (c) o catastrofă naturală gravă care afectează puternic investiția;
- (d) distrugerea accidentală a clădirilor destinate investiției;
- (e) exproprierea întregii investiții sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu ar fi putut fi anticipată la data depunerii cererii.

În cazul apariției forței majore/ circumstanțelor excepționale, caz în care durata de execuție a proiectului aferent Contractului de finanțare se suspendă, beneficiarul are obligația:

- de a notifica AFIR în maxim 5 zile de la producerea evenimentului;
- de a prezenta AFIR documente justificative emise de către autoritățile competente în maxim 15 zile de la producerea evenimentului;
- de a notifica AFIR în maxim 5 zile de la încetarea producerii evenimentului.

În cazul apariției forței majore/ circumstanțelor excepționale, demonstrată de beneficiar prin depunerea de documente conform prevederilor legislației în vigoare, nu se va recupera sprijinul acordat la prima tranșă și nu se va acorda sprijinul aferent tranșei a doua, în cazul în care situația nu poate fi remediată în termenul de suspendare a Contractului de finanțare.

Conform prevederilor art 63 din Regulamentul (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și eco-condiționalitatea, în cazul în care suma solicitată de Beneficiar prin Cererea de plată este mai mare cu

10% față de suma stabilită în urma verificării Dosarului cererii de plată, Beneficiarului i se va aplica o sancțiune egală cu valoarea diferenței dintre suma solicitată și suma stabilită.

✓ Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de finanțare **numai în cursul duratei de execuție** a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.

✓ Orice modificare la contract se va face **cu acordul ambelor părți**, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

✓ Beneficiarul poate efectua **modificări tehnice și financiare**, în sensul realocărilor între liniile bugetare, **dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului și nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție** pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile și fără diminuarea valorii totale eligibile a proiectului, cu notificarea prealabilă a Autorității Contractante, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de finanțare prin act adițional.

Solicitantul/beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la măsura/submăsura din PNDR 2014-2020, schema de ajutor pentru care depune proiectul în cadrul PNDR 2014 – 2020 în vederea selectării pentru finanțare și să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.

10.3 ÎNCETAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului Autoritatea Contractantă constată neîndeplinirea de către beneficiar a obligațiilor asumate la semnarea Contractului de finanțare sau omisiunea notificării AFIR/CRFIR în cazul operării unor modificări care afectează Contractul de finanțare sau în cazul în care se constată deficiențe în implementare, se va demara procedura de încetare a Contractului de finanțare în conformitate cu prevederile Anexei I – "Prevederi generale" și recuperarea ajutorului financiar nerambursabil acordat

(dacă au fost efectuate plăți). D Părțile pot decide, prin acord, încetarea Contractului de finanțare și ca urmare a solicitării scrise din partea beneficiarului, aprobată de Autoritatea Contractantă, caz în care beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă până la data încetării Contractului. Decizia de încetare a Contractului de finanțare va fi comunicată și GAL.

În cazul constatării unei nereguli cu privire la încheierea ori executarea Contractului, inclusiv în cazul în care beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată sau a fost declanșată procedura insolvenței/falimentului, precum și în situația în care Autoritatea Contractantă constată că cele declarate pe proprie răspundere de beneficiar, prin reprezentanții săi, nu corespund realității sau documentele/autorizațiile/avizele depuse în vederea obținerii finanțării nerambursabile sunt constatate ca fiind neadevărate/ false/

incomplete/ expirate/ inexacte/ nu corespund realității, Autoritatea Contractantă poate înceta valabilitatea Contractului, de plin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare, și în conformitate cu dispozițiile contractuale.

Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție a proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire.

Anterior încetării Contractului de Finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

Capitolul 11. AVANSURILE

Pentru Beneficiarul care a optat pentru avans în vederea demarării investiției în formularul Cererii de finanțare, AFIR poate să acorde un avans de maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă.

Avansul poate fi solicitat de beneficiar până la depunerea primei Cereri de plată.

Beneficiarul poate primi valoarea avansului numai după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra cel puțin a unei proceduri de achiziții și numai după semnarea contractului de finanțare.

Plata avansului aferent Contractului de finanțare este condiționată de constituirea unei garanții eliberate de o instituție financiară bancară sau nebancară înscrisă în registrul special al Băncii Naționale a României, în procent de 100% din suma avansului. Cuantumul avansului este prevăzut în Contractul de Finanțare încheiat între beneficiar și AFIR.

Garanția aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă egală cu durata de execuție a contractului și va fi eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește suma avansului.

Beneficiarul trebuie să justifice avansul primit de la Autoritatea Contractantă pe baza documentelor justificative solicitate de AFIR conform Instrucțiunilor de plată, Anexa V la Contractul de Finanțare până la expirarea duratei de realizare a investiției prevăzute în contractul de finanțare, respectiv la ultima tranșă de plată.

Beneficiarul care a încasat de la Autoritatea Contractantă plata în avans și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție aprobate prin contractul de finanțare, este obligat înaintea solicitării prelungirii duratei de execuție inițiale a contractului să depună la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/Nebancară, poliță de asigurare care să acopere întreaga perioadă de execuție solicitată la prelungire.

AFIR efectuează plata avansului în contul beneficiarilor, deschis la Trezoreria Statului sau la o instituție bancară

Capitolul 12. ACHIZIȚIILE

Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, cu mențiunea că derularea contractului de achiziții pentru bunuri, servicii (managementul proiectului) și execuție lucrări va începe după semnarea contractului de finanțare și după avizul favorabil din partea AFIR.

Întreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fara montaj și de executie lucrari (constructii, modernizari) în cadrul proiectelor finanțate prin PNDR se va derula on-line pe site-ul www.afir.info, conform prevederilor Manualului de achiziții și instrucțiunilor de publicare disponibile pe site-ul Agentiei (tutoriale), valabile atât pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/solicitantului pe site-ul www.afir.info.

Pentru încheierea **contractelor cu firmele de consultanță** puteți consulta Modelul de Contract de Prestări Servicii Profesionale de Specialitate, precum și Recomandări în vederea încheierii contractelor de prestări servicii de consultanță și/sau proiectare, publicate pe pagina oficială AFIR la secțiunea: Informații Generale >> Rapoarte și Liste >> Listă firme de consultanță. Aceste documente au un caracter orientativ, părțile având libertatea de a include în contractul pe care îl veți semna, clauzele cele mai potrivite și adaptate serviciilor vizate de respectivele contracte.

La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/ contractorii/ beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în *Lista consultanților/ contractorilor/ beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale*. Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar neambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

În contextul derulării achizițiilor private, **conflictul de interese** se definește prin:

A. Conflictul de interese între beneficiar/ comisiile de evaluare și ofertanți:

Aționariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

- a. dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;

- c. sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afîn cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

B. Conflictul de interese între ofertanți:

Accionariatului ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):

- a. Dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (OUG 66/2011);
- b. Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
- c. Sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afîn cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile private - anexă la contractul de finanțare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

- d. Nediscriminarea;
- e. Tratatamentul egal;
- f. Recunoașterea reciprocă;
- g. Transparența;
- h. Proportionalitatea;
- i. Eficiența utilizării fondurilor;
- j. Asumarea răspunderii.

Beneficiarul va depune la OJFIR/ CRFIR, Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (exceptând dosarele de servicii).

În cazul în care beneficiază de avans, beneficiarul poate de asemenea să depună la OJFIR/CRFIR Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (inclusiv dosarele de servicii).

În cazul proiectelor pentru care se decontează TVA-ul de la bugetul de stat conform prevederilor legale în vigoare, beneficiarii trebuie să depună și Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plata distinctă pentru TVA.

În cazul în care beneficiarul nu depune Declarația de eșalonare în termenul prevăzut, aceasta se va depune cel târziu o dată cu prima tranșă a Dosarului cererii de plată.

Atenție! Solicitanții care vor derula procedura de achiziții servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro înainte de semnarea Contractului de finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile procedurii de achiziții servicii din Manualul de achiziții postat pe pagina de web AFIR.

Capitolul 13. PLATA

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie să fie depuse inițial la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior, la dosarul cererii de plată, se va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de GAL.

Beneficiarii au obligația de a depune la GAL și la AFIR Declarațiile de eșalonare - formular AP 0.1L conform prevederilor Contractului/Deciziei de finanțare cu modificările și completările ulterioare și anexele la acesta.

Pentru depunerea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Dosarul Cererii de Plată se depune inițial la GAL , un exemplar original, pe suport de hârtie, la care se atașează pe suport magnetic (copie-1 exemplar) documentele întocmite de beneficiar. În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă“ de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi experți din cadrul GAL decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL-ului rămâne „neconform“, atunci beneficiarul poate adresa contestația către AFIR. Depunerea contestației se va realiza la structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

GAL se va asigura de faptul că verificarea conformității dosarelor de plată la nivelul GAL, inclusiv depunerea contestațiilor și soluționarea acestora (dacă este cazul) respectă încadrarea în termenul maxim de depunere a dosarului de plată la AFIR.

Dupa verificarea de catre GAL , beneficiarul depune documentatia insotita de Fisa de verificare a conformitatii DCP emisa de GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR – în funcție de tipul de proiect). Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.madr.ro .

Pentru proiectele aferente Sub-măsurii 19.2, pentru toate etapele, verificările se realizează în baza prevederilor procedurale și formularelor aferente sub-măsurii în care se încadrează scopul proiectului finanțat, conform codului contractului/deciziei de finanțare.

Modelele de formulare care trebuie completate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile la OJFIR sau pe site-ul AFIR (www.afir.info).

Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita dacă beneficiarul se încadrează în prevederile OUG nr. 49/2015 și a solicitat modificarea corespunzătoare a Contractului de finanțare, conform dispozițiilor Manualului de procedură și a Ghidului de implementare.

Pentru toate cererile de plată, după primirea de la AFIR a Notificării cu privire la confirmarea plății, în termen de maximum 5 zile, beneficiarul are obligația de a informa GAL cu privire la sumele autorizate și rambursate în cadrul proiectului.

ATENȚIE! *Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze sau/și să modifice investiția realizată prin proiect pe o perioadă de 5 ani de la data semnării Contractului de finanțare.*

ATENȚIE! *Etapile verificării dosarului cererii de finanțare, dosarului de achiziții și ale dosarului cererii de plată se vor derula în conformitate cu prevederile procedurilor specifice, în vigoare la data: depunerii cererii de finanțare, respectiv încheierii contractului de finanțare și demarării procedurii de achiziții, depunerii dosarului cererii de plată. Toate acestea proceduri actualizate se găsesc postate pe site-ul www.afir.info sau pe site-ul GALului: www.bucovinademunte.ro*

Capitolul 14. MONITORIZAREA PROIECTULUI

Durata de valabilitate a contractului de finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă **5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți** efectuate de Autoritatea Contractantă.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate prin LEADER, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

Odată cu depunerea cererii de finanțare, se înțelege că solicitantul își dă acordul în ceea ce privește publicarea pe site-ul A.F.I.R. a datelor de contact (denumire, adresă, titlu și valoare proiect).

IMPORTANT! *Solicitantul/Beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la măsura/sub-măsura din PNDR 2014-2020/ schema de ajutor pentru care depune proiectul în cadrul PNDR 2014 – 2020 în vederea selectării pentru finanțare și să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.*